

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2018.GODINU

Bar, maj 2019.godine

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2.OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA	4
2.1 VODOVODNI SISTEM	4
2.2 KANALIZACIONI SISTEM.....	10
3. ORGANIZACIONA ŠEMA PREDUZEĆA	13
4. TEHNIČKI SEKTOR	17
4.1. POSLOVNA JEDINICA VODOVOD	17
4.2.POSLOVNA JEDINICA KANALIZACIJA	19
4.3. POSLOVNA JEDINICA RAZVOJ	21
4.4. POGON CRPNE STANICE I POSTROJENJA	24
4.5. RADNA JEDINICA RADIONICA I MAGACIN	28
5. KOMERCIJALNI SEKTOR	29
6. IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2018.GODINU	38

1. UVOD

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar osnovano je Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Bar („Sl.list CG-opštinski propisi“, br.10/16).

Djelatnosti Društva definisane su Statutom i odnose se na zahvatanje i distribuciju vode svim korisnicima na području Opštine Bar gdje postoje vodovodne instalacije kao i odvođenje upotrijebljenih i atmosferskih voda u skladu sa stepenom izgrađenosti.

Društvo upravlja sa najsloženijim vodovodnim sistemom u Crnoj Gori s jedne strane, a sa druge strane sa dosta dotrajalim kapacitetima vodovodne mreže zbog čega je tokom godine sve više intervencija na otklanjanju kvarova na vodovodnoj, a takođe i na kanalizacionoj mreži.

Ono što, i ovom prilikom, treba naglasiti jeste činjenica da je vodovodna mreža u prigradskim naseljima građena neplanski i stihijski i da nije prilagođena potrebama njihovih stanovnika. Takođe, razvoj kanalizacionog sistema, osim u najužim gradskim područjima, ni približno nije pratio širenje vodovodne mreže.

2.OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA

2.1 VODOVODNI SISTEM

Složenost barskog vodovodnog sistema je posljedica razuđenosti područja kao i poznate disproporcije u potražnji vode tokom godine. Funkcioniše u dva izražena režima rada – zimskom i ljetnjem. U toku zimskog režima rada potrebu u vodi u vodovodnom sistemu pokrivaju izvori u priobalnom dijelu barske opštine: Zaljevo, Kajnak, Brca, Sustaš, Vrteljak, Glava od vode-Turčini i Vrelo-Čanj. Izdašnost nabrojanih izvorišta u tom periodu daleko prevazilazi potrebe potrošača u vodovodnom sistemu.

U ljetnjem periodu, zbog velikog smanjenja izdašnosti izvorišta u primorskom dijelu opštine i povećanog broja potrošača, a samim tim i potreba u vodi, u vodovodni sistem uključuju se dodatne količine iz izvorišta u zaleđu: Veljeg oka i Orahovog Polja, a od jula 2011. godine i iz Regionalnog vodovoda.

Poseban segment vodovodnog sistema Bara čini vodovod Virpazara kapaciteta 15 l/s.

Ukupni vodovodni sistem čine: 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata, 17 crpnih stanica na izvorištima ukupno instalisane snage 931 kW; 13 prepumpnih stanica za visočije zone vodosnabdijevanja ukupno instalisane snage 387 kW; 12 distributivnih rezervoara ukupne zapremine 5223 m³, distributivna mreža profila 50 do 500 mm dužine oko 468 km.

Osnovni problemi sistema ogledaju se u zastarjelosti distributivne mreže kao i njenom neadekvatnom razvoju i formiranju prema visinskim zonama, nedostatku rezervoarskog prostora, gubicima u sistemu (tehničkim i administrativnim) i djelimičnoj zastarjelosti opreme.

2.1.1. IZVORIŠTA

Izvorište „Zaljevo“ kaptirano je 1963.godine. Prosječna godišnja izdašnost se kreće između 30–50 l/s, a minimalna je oko 17 l/s. Ovo izvorište je u kontinualnom radu cijele godine, a obezbijedeno je i automatsko hlorisanje vode.

Izvorište „Kajnak“ je najvećeg kapaciteta u sklopu barskog vodovodnog sistema. Minimalna izdašnost ovog izvora kreće se oko 55,0 l/s.

Sa ovog izvorišta voda se transportuje do prekidne komore "Kurilo", preko čeličnog cjevovoda DN400mm, odakle se dalje transportuje do I visinske zone distributivne mreže.

Treba napomenuti da se dio vode sa ovog izvorišta, oko 10 l/s, potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ cjevovodom DCI Ø150mm.

Pogled na objekte iznad kaptaze "Kajnak"

Izvorište "Glava od vode" je jako skromnog kapaciteta. Iz njega se snabdijeva vodom dio Starog Bara, odnosno naselja Brbot, Gretva i Pijaca. Za trajno rješenje problema vodosnabdjevanja Starog Bara, u sklopu tzv. interventnih mjera I, izvršeno je kaptiranje i privođenje namjeni **izvorišta "Vrteljak"** iznad Starog Bara. Ono se nalazi u koritu vodotoka Rikavac, kraka koji nastaje od izvora Lektion i Lizalo. Vode sa oba izvorišta se sabiraju u rezervoar „Spile“. Na rezervoaru je obezbijedeno automatsko hlorisanje vode.

Pogled na kaptazu "Turčini"

Kaptaža "Vrteljak"

Izvor "Sustaš" je solidno kaptiran. Izvor je minimalne izdašnosti oko 2-3 l/s. Prosječna godišnja izdašnost je oko 25-30 l/s pa obzirom na visoku kotu isticanja, 220 m.n.m., vrlo je interesantan za pokrivanje visokih zona potrošnje.

Kaptaža "Sustaš"

Izvorište "Brca" je minimalne izdašnosti oko 60 l/s, a iz njega se snabdijeva vodom područje Sutomora i dio Bara (Zeleni pojas i Gornji Šušanj). Na izvorištu „Brca“ postavljena su četiri pumpna agregata sa zajedničkim potisnim vodom na kojem se vrši i automatsko hlorisanje.

Sa izvorišta „Brca“ izvedena su tri glavna potisna cjevovoda pomoću kojih se voda potiskuje ka odgovarajućim pravcima barskog vodovodnog sistema:

- cjevovod PS "Brca" – R "Golo brdo" AC DN 200mm, kojim se voda potiskuje ka rezervoaru "Golo brdo",
- čelični cjevovod Brca – Čanj DN 250mm (u funkciji je trenutno samo dionica do HS Haj Nehaj jer su potrebe za vodom Čanja riješene sa lokalnih izvorišta),
- cjevovod Brca – Bar prečnika DN 300mm.

Pogled na objekte iznad kaptaže "Brca"

Izvorišta "Orahovo Polje" i "Velje Oko" predstavljaju primarna izvorišta barskog vodovodnog sistema u toku ljetnjeg perioda.

Izvorište "Velje oko"

Objekat B7-Orahovo polje

Izvorište "Vrelo" u Čanju je lokalnog karaktera. Sa njega se snabdijevaju vodom potrošači u oblastima Čanj I (preovladavaju hotelski kapaciteti) i Čanj II. Minimalna izdašnost izvora je oko 7 l/s, dok je srednja godišnja oko 25 l/s. Kota isticanja je oko 20,0 m.n.m. pa se voda do potrošača doprema preko crpne stanice rezervoara (sa tri pumpna agregata) i potisnog cjevovoda PEHD DN 180 mm, odnosno distributivnog rezervoara I zone „Čanj“.

Može se reći da u sklopu vodovodnog sistema Bara vodovodni sistem Čanja egzistira kao posebna cjelina.

PS Čanj

Objekat iznad kaptaže Čanj

2.1.2. DISTRUBUTIVNA MREŽA

U prošlosti, razvoj distributivne mreže, uglavnom, nije pratio razvoj naselja, pa je, u dijelu prigradskih naselja, neadekvatno razvijena. Njen položaj je, dijelom, van saobraćajnica u kojima bi, po pravilu, trebala biti, dok je u nekim slučajevima i ispod objekata. Ako tome dodamo da je izvedena od neadekvatnih profila raznovrsnog materijala i prosječne starosti 30 do 35 godina može se konstatovati da se radi o zastarjeloj i neadekvatnoj distributivnoj mreži. Imamo li ovo u vidu, kao i činjenicu da mreža nije zonirana po visinskom položaju potrošača, moramo biti svjesni neophodnosti velikih finansijskih ulaganja u sređivanju stanja i dovođenju distributivne mreže u stanje definisano Generalnim rješenjem razvoja vodovodnog sistema Bara.

Dužina mreže cijelokupnog vodovodnog sistema Bara iznosi oko 468 km na kojoj postoji 812 šahti.

2.1.3. DISTRIBUTIVNI REZERVOARI

U vodovodnom sistemu Bara u funkciji su sljedeći rezervoari:

- "Čanj", zapremine 700 m³ na koti 81,0 m.n.m.
- "Golo brdo", zapremine 1.000 m³ na koti 81,0 m.n.m.
- "Marovići", zapremine 300 m³ na koti 110,0 m.n.m.
- "Spile", zapremine 100 m³ na koti 190,0 m.n.m.
- "Stari Bar", zapremine 150 m³ na koti 110,0 m.n.m.
- "Šušanj", zapremine 2.400m³ na koti 66,0 m.n.m.
- "Gretva", zapremine 23 m³ na koti 185,0 m.n.m.
- "Humac", zapremine 500 m³ na koti 65,0 m.n.m. u sklopu Virpazarskog sistema
- "Boljevići", zapremine 50 m³ na koti 68,0 m.n.m.

Ukupna korisna zapremina rezervoara iznosi 5.223 m³. Analizom rezervoarskog prostora, u okviru Generalnog rješenja, je konstatovano da je jedan od osnovnih problem barskog vodovodnog sistema nedostatak rezervoarskog prostora.

2.1.4. CRPNE STANICE

Osnovne crpne stanice u vodovodnom sistemu su na izvorištima:

- „Orahovo Polje“ (B4, B5, B6, B7, B8) kapaciteta 5 x 30l/s i (B9, B10 i B11) kapaciteta 3 x 20 l/s;
- „Velje Oko“ (bunari B1 i B2) kapaciteta 2 x 35 l/s;
- „Brca“ kapaciteta 4 x 35 l/s;
- Prepumpna stanica „Sutomore“ koja vodu iz izvorišta „Orahovo Polje“ i „Velje Oko“ prepumpava u pravcu Bara, Sutomora i Čanja. Za pravac Bara i Sutomora instalirani kapacitet pumpi je 4 x 50 l/s za pravac Čanja 2 x 22,5 l/s.

Osim navedenih, postoji niz manjih crpnih stanica na izvorištima i mreži koje pumpaju vodu u visočije zone potrošnje i to:

- „Stari Bar“ kapaciteta 7 l/s koja vodu iz rezervoara „Stari Bar“ potiskuje za potrebe naselja Gretva;
- „Kajnak“ kapaciteta 10 l/s koja vodu iz kaptaže „Kajnak“ potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ za potrebe naselja Podgrad, Pijaca, Gretva i Bolnicu;
- „Baukovo“ kapaciteta oko 10 l/s koje kao hidroforsko postrojenje iz cjevovoda Kajnak – Kurilo snabdijeva vodom istoimeno naselje;
- Prepumpne stanice „Ahmetov brijeg“, „Ilino“, „Šušanj“, „Ratac“, „Rutke“, „Sutomore II“, „Suvi potok“, „Čanj II“, „Marovići“ kapaciteta 2 x 5 l/s koje zahvataju vodu iz distributivne mreže i pokrivaju potrošnju istoimenih naselja;
- „Haj-Nehaj“ kapaciteta oko 10 l/s za snabdijevanje istoimenog naselja;
- „Zagrađe“ kapaciteta oko 10 l/s za snabdijevanje istoimenog naselja;
- „Vrelo“ u Čanju kapaciteta 3 x 7,5 l/s za snabdijevanje Čanja I i Čanja II.
- Bunar B1 i B2 u Čanju, kapaciteta 4 i 7 l/s, za potrebe vodosnabdijevanja Čanja.

Ukupna instalisana snaga svih crpnih stanica iznosi oko 1400 kW.

2.2 KANALIZACIONI SISTEM

Kanalisanje otpadnih voda i sanitacija naselja odvijali su se po zakonitostima koje se uočavaju u gradovima u sličnim razvojnim fazama: razvoj kanalizacionih sistema znatno kasni za razvojem vodovodne infrastrukture što se nepovoljno odražava na stanje sanitacije naselja.

Kanalizacioni sistem Bara čine četiri nezavisna sistema: Bar, Sutomore, Čanj i Virpazar.

Pokrivenost prostora sa kanalizacionom mrežom je oko 45%. Kanalizacioni sistem čini oko 71,4 km kolektora, od kojih 68,5 km spada u gravitacione sabirnike, dok su 2,9 km potisni cjevovod. Najveći dio mreže je malih prečnika (27,4% mreže je manjih prečnika od \varnothing 200, od \varnothing 200 – 300 je 15,6%, dok je samo 8,1% većeg prečnika \varnothing 400 – 600). Cijevi su, najčešće, izrađene od AC materijala i PVC materijala.

Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice kapaciteta 40–180 l/s, čija instalisana snaga iznosi 302 kw i četiri manje crpne stanice u Virpazaru kapaciteta 5-10 l/s, ukupno instalisane snage 20 kw. Na kanalizacionim sistemima Bara i Čanja, izgrađena su dva podmorska ispusta, dužine 345, odnosno 1502 m.

Izvršenom rekonstrukcijom kanalizacionog sistema u zoni zahvata DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije čime je postignuta zadovoljavajuća funkcionalna sposobnost ovog sistema. Ova investicija je primjer za dalji razvoj kanalizacione mreže na području grada i prigradskih naselja.

2.2.1. OPIS SISTEMA KANALIZACIJE

A) SISTEM FEKALNE KANALIZACIJE

2.2.1.1. SISTEM ČANJA

Kanalizacioni sistem Čanja čini kanalizaciona mreža u zoni Čanj I i Čanj II, obalni kolektor, crpna stanica i podmorski ispust.

2.2.1.2. SISTEM SUTOMORA

Ovaj kanalizacioni sistem čini glavni obalni kolektor Inex – C.S. „Botun“, crpna stanica „Botun“, gravitacioni kolektor kroz Golo brdo i kanalizaciona mreža u naseljima Brca, Šaren Sad, Pobrđe i kanalizacija u naselju Mirošica I.

2.2.1.3. SISTEM BARA

Ovaj sistem je veoma razuđen i složen i čine ga nekoliko primarnih kolektora, kanalizaciona mreža, prepumpna stanica „Topolica“, glavna crpna stanica „Volujica“ i podmorski ispust.

Kanalizaciona mreža izvedena je i u centralnom dijelu Starog Bara, naselju Podgrad, kao i u prigradskim naseljima Šušanj i Žukotrlica. U ostalim djelovima individualnih naselja nema kanalizacione mreže, već se odstranjivanje ispuštenih voda vrši putem septičkih jama koje u najvećem broju nijesu propisno izgrađene.

FPS Topolica

FPS Volujica

2.2.1.4. SISTEM VIRPAZARA

Kanalizacioni sistem Virpazar izgrađen je i stavljen u funkciju krajem 2003 godine, a finansiran je od strane Evropske agencije za rekonstrukciju i razvoj, JP „ViK” i Opštine Bar.

Sistem čini kanalizaciona mreža dužine 3,2 km, četiri fekalne crpne stanice instalisane snage 20,4 KW i uređaj za biološko prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 1000 EJ.

B) SISTEM ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

Atmosferska kanalizacija služi za odvođenje atmosferskih voda sa trgova, ulica, trotoara, dvorišta, stambenih i drugih objekata.

Rekonstrukcijom hidrotehničkih instalacija na području DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije u dva nezavisna - separata sistema. Ovim radovima stvoreni su uslovi da ne dolazi do zagušenja fekalne kanalizacije i dobijen je pozdan sistem atmosferske kanalizacije.

Ukupna dužina sistema atmosferske kanalizacije je oko 29 km.

3. ORGANIZACIONA ŠEMA PREDUZEĆA

Za obavljanje zakonske djelatnosti DOO "Vodovod i kanalizacija"- Bar uspostavilo je adekvatnu organizacionu šemu koju, u osnovi, čine tri sektora:

- Tehnički sektor
- Komercijalni sektor
- Finansijski sektor

Svaki sektor ima niže organizaciono ustrojstvo u vidu poslovnih jedinica, pogona, radnih jedinica, službi i odjeljenja. U tom smislu svaka organizaciona jedinica ima jasno definisana zaduženja u održavanju i upravljanju vodovodnog i kanizacionog sistema Bara.

Tehnički sektor čine:

- **Poslovna jedinica Vodovod:**
 - Radna jedinica za distribuciju vode Bar
 - Radna jedinica za distribuciju vode Sutomore
 - Radna jedinica za distribuciju vode Virpazar
 - Radna jedinica građevinski radovi
- **Poslovna jedinica kanalizacija:**
 - Radna jedinica za odvođenje i prečišćavanje ispuštenih i atmosferskih voda
- **Poslovna jedinica razvoj:**
 - Služba za razvoj, projektovanje i investicije
 - Služba za mjerenje, kontrolu i detekciju
- **Pogon crpne stanice i postrojenja**
- **Radna jedinica radionica i magacin**

Komercijalni sektor čine:

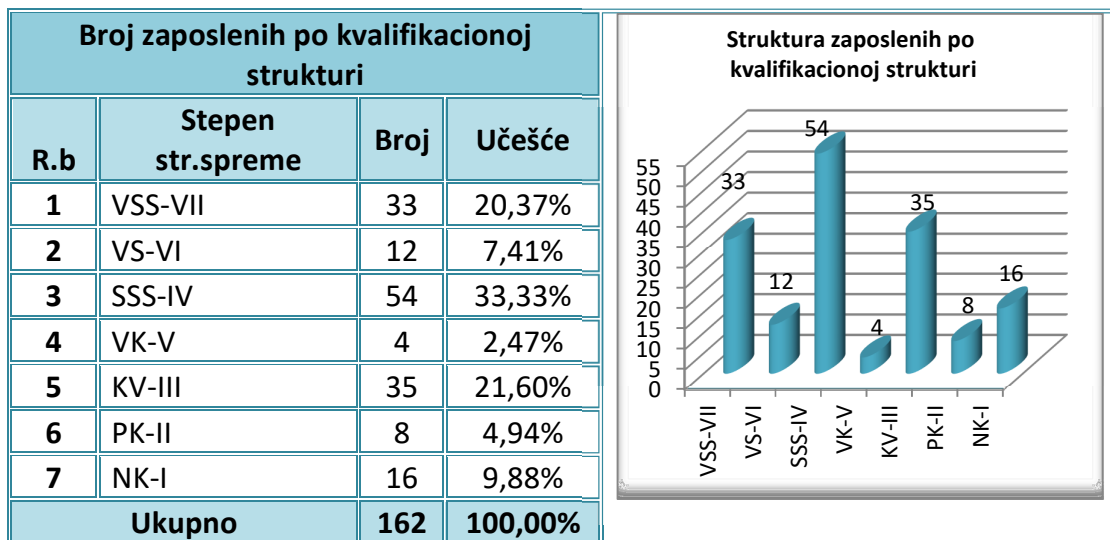
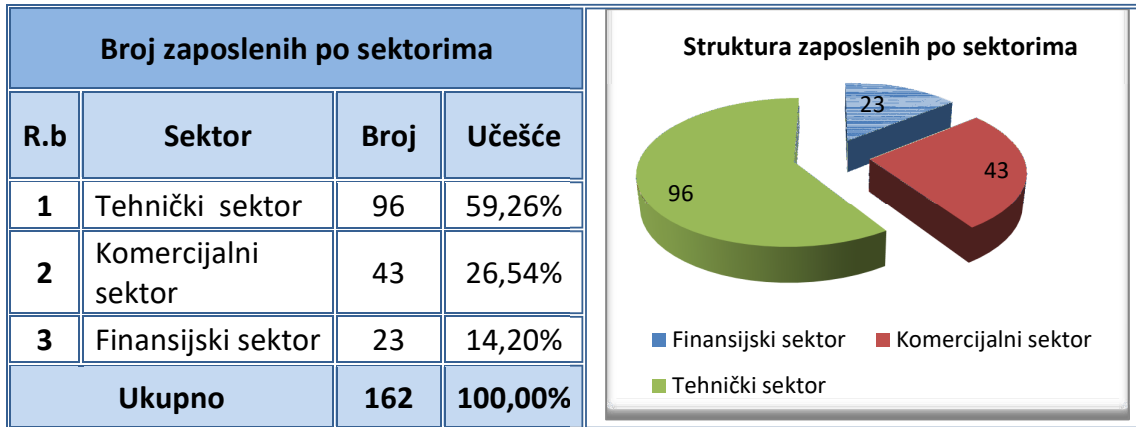
- **Služba za očitavanje, fakturisanje, naplatu i kontrolu:**
 - Odeljenje za očitavanje mjernih instrumenata
 - Odeljenje za isključenje
- **Služba za prinudnu naplatu**
- **Služba informacionih tehnologija**

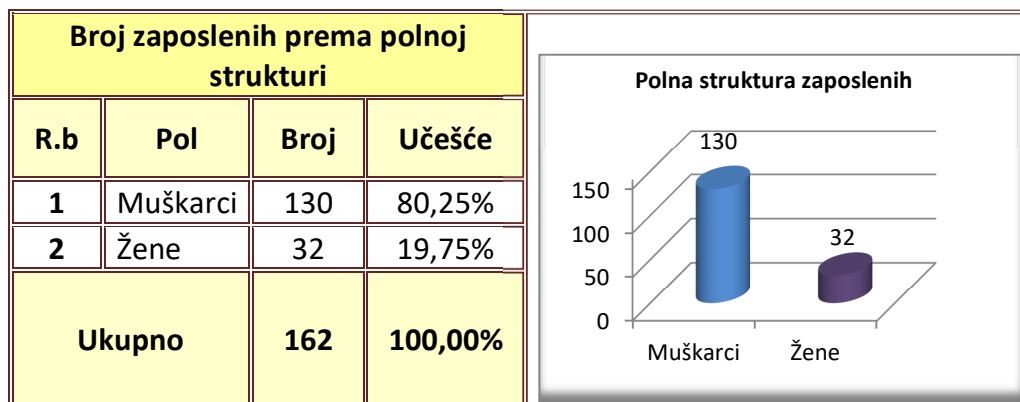
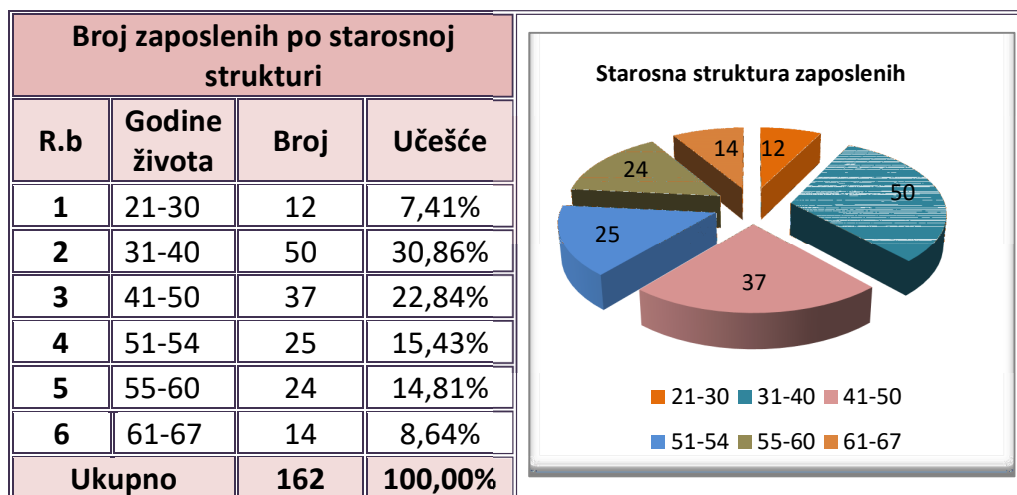
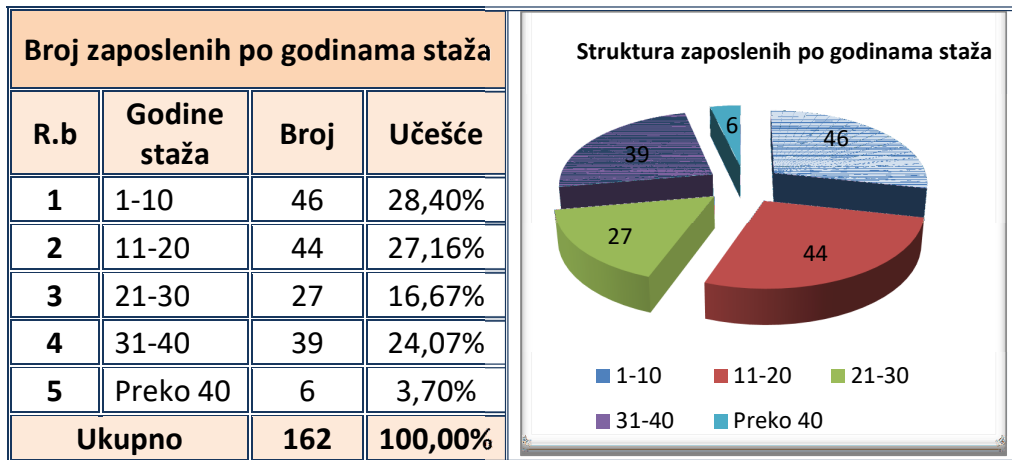
Finansijski sektor čine:

- **Služba za finansijsko – računovodstvene poslove**
 - Odeljenje za finansije
 - Odeljenje za knjigovodstvo
 - Odeljenje za plan, analizu i statistiku
- **Služba nabavke**
- **Služba administracije**

U DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je na 31.12.2018.godine zaposleno 162 radnika.

- Analiza strukture zaposlenih

U toku 2018. godine Odbor direktora DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar održao je 6 sjednica sa 13 tačaka dnevnog reda.

Najznačajnije tačke dnevnog reda su bile:

- 1.Odluka o usvajanju Izvještaja o popisu imovine i obaveza na 31.12.2017.g
- 2.Odluka o izmjeni Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta DOO"Vodovod i kanalizacija" Bar.
- 3.Odluka o usvajanju Izvještaja o finansijskom poslovanju DOO"Vodovod i kanalizacija"Bar za 2017.godinu
- 4.Odluka o usvajanju Izvještaja o radu za 2017.godinu.

Odbor direktora DOO"Vodovod i kanalizacija" Bar u novom sazivu je imenovan Odlukom SO Bar br.030-578 od 05.11.2018.godine. U 2018.godini Odbor je održao 2 sjednice sa 5 tačaka dnevnog reda.

Najznačajnije tačke dnevnog reda u 2018.godini su bile:

- 1.Odluka o usvajanju Programa rada DOO"Vodovod i kanalizacija" Bar za 2019.g.
- 2.Odluka o donošenju Plana javnih nabavki DOO"Vodovod i kanalizacija" Bar za 2019.g.

4. TEHNIČKI SEKTOR

4.1. POSLOVNA JEDINICA VODOVOD

Ovu poslovnu jedinicu čine:

- Radna jedinica za distribuciju vode Bar
- Radna jedinica za distribuciju vode Sutomore
- Radna jedinica za distribuciju vode Virpazar

Obaveza P.J." Vodovod" je:

- ❖ sanacija kvarova na vodovodnoj mreži sve do mjernog mjesta potrošača,
- ❖ zamjena pojedinih dionica distributivne mreže,
- ❖ zamjena dotrajalih i oštećenih elemenata hidromašinske opreme u distributivnom sistemu,
- ❖ stalno praćenje kvaliteta vode,
- ❖ planiranje i sprovođenje planske potrošnje vode i restrikcija u pojedinim zonama kada je to neophodno,
- ❖ izrada vodovodnih priključaka za objekte koji ispunjavaju sve neophodne uslove,
- ❖ isključenja neregistrovanih objekata sa vodovodne mreže
- ❖ niz drugih obaveza iz domena svoje nadležnosti.

U toku 2018. godine izvedeni su sledeći radovi:

- ❖ Na mnogim lokacijama su zamjenjene cijevi manjih profila zbog čestih kvarova.
- ❖ Zamijenjeno je cca 50m cjevovoda PVC Ø110mm sa cjevovodom PEHD Ø110mm u naselju Mirovica (Ulica Mitra Ratkovića).
- ❖ Zamijenjeno je cca 180m cijevi PEHD Ø63mm i izmješteno 15 kućnih priključaka u naselju Mirovica blizu crkve.
- ❖ Izmještena su dva priključka u naselju Marovići i isključen je dio dotrajale PC Ø2".

- ❖ Položeno je cca 220m cjevovoda PEHD Ø180mm u naselju Polje kod skladišta “Cerovo” d.o.o. Na novoizgrađeni cjevovod izvedena su tri nadzemna hidranta i dva priključka.
- ❖ Položeno je cca 500m cijevi PEHD Ø63mm u naselju Podsustaš. Nakon spajanja cijevi na postojeću vodovodnu mrežu naselja Sustaš stvoriće se uslovi za isključenje kompletne dotrajale mreže.
- ❖ Položeno je cca 130m cjevovoda PEHD Ø63mm u naselju Polje kod mosta Božovića.
- ❖ Položeno je cca 70m cjevovoda PEHD Ø110mm na šetalištu u Čanju. Izvedene su tri vodomjerne šahte u pojasu plaže. Nakon izmještanja preostalih priključaka stvoriće se uslovi za isključenje dotrajalog cjevovoda PC Ø3”.
- ❖ Izvedeni su svi priključci na novoizgrađeni cjevovod PEHD Ø110mm (2. faza vodovoda Marovići).
- ❖ Cjevovod DCI DN200mm u Ulici Petra Vojvodića je stavljen u funkciju. Uređena su tri vodovodna čvora. Jedan dio priključaka je izmješten sa dotrajalog cjevovoda LG DN100mm.
- ❖ Izmješteni su svi vodovodni priključci na novoizgrađene cjevovode u Ulici Makedonskoj i Ulici Požarevačkoj.
- ❖ Zamijenjeno je cca 60m dotrajale PC Ø6/4” sa PEHD cijevi Ø6/4” u naselju Zagrađe. Na tom potezu su izmješteni svi kućni priključci.
- ❖ Položeno je cca 70m cijevi PEHD Ø63mm u naselju Bjeliši iznad pruge u blizini OŠ “Jugoslavija”. Nakon izmještanja postojećih priključaka isključena je dotrajala vodovodna mreža.
- ❖ Izvedene su dvije armirano betonske šahte u naselju Zaljevo u blizini magistralnog puta.
- ❖ Izveden je sanitarni čvor do objekta CS “Čanj”. Na objektu CS “Čanj” izvedeni su molersko farberski radovi i obnovljena je hidroizolacija ravnog krova zbog njegove dotrajalosti.
- ❖ Na objektu PS “Haj Nehaj”, prije ugradnje novog pumpnog postrojenja, izvedeni su molersko farbarski radovi i obnovljena je hidroizolacija ravnog krova zbog njegove dotrajalosti.

- ❖ Položeno je cca 220m cijevi PEHD Ø63mm u naselju Ahmetov Brijeg (Ulica Vojvode Maša Vrbice). Nakon izmjesta manjeg broja kućnih priključaka stvoriće se uslovi za isključenje dotrajalih vodovodne cijevi.

4.2.POSLOVNA JEDINICA KANALIZACIJA

Zadatak PJ kanalizacija je da održava javni kanalizacioni sistem za prikupljanje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih i atmosferskih voda naselja i privrede u odgovarajuće prijemnike – recipijente u funkcionalno ispravnom stanju.

U izvještajnom periodu izvršeno je 1923 pregleda kanalizacionog sistema za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda od čega 6 pregleda sa Komunalnom policijom.

Izvršeno je 1919 preventivnih pregleda kolektora i mreže radi blagovremenog preduzimanja mjera na održavanju funkcionalne sposobnosti sistema.

Usled malih padova na pojedinim prostorima zbog nepovoljnog reljefa terena, dolazi do malih proticaja zbog promjenljivosti brzine oticanja otpadnih voda i taloženja materijala koji se teško transportuje sa otpadnim vodama. Ovo uslovljava nepovoljan režim oticanja u cijevima kanalizacione mreže. Sistem fekalne kanalizacije ugrožavaju i atmosferske vode u djelovima naselja gdje nije izgrađena atmosferska kanalizacija.

Radi obezbeđivanja nesmetanog oticanja otpadnih voda i smanjenja mogućnosti zagušenja cjevovoda nataloženim materijama vrši se redovno preventivno čišćenje. Preventivno čišćenje je urađeno 310 puta na različitim tačkama kolektora i mreže.

Takođe je izvršeno i 261 odgušenje i produvanje kolektora i mreže mehaničkim putem i pod visokim pritiskom.

Radi stvaranja uslova za funkcionalnu sposobnost sistema fekalne kanalizacije izvršeni su slijedeći radovi:

- ❖ Saniran je potisni cjevovod DN 500 u Luci Bar na dijelu u podnožju brda Volujica,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona cijev Ø150 u naselju Belveder kod Šantonovog mosta u Starom Baru,
- ❖ Izvršena je sanacija cjevovoda Ø250, u naselju Šušanj ispod objekta Bjelojevića,
- ❖ Saniran je kanalizacioni Ø150 u naselju Čeluga ,

- ❖ Saniran je cjevovod DN 150 u naselju Baukovo u Starom Baru.
- ❖ Sanirana je šahta u Luci Bar i ugradjen originalni poklopac,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona šahta sa ugradnjom AB ploče i originalnog poklopca u ulici Iza objekta Cerovo,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona šahta u ulici Mila Damjanovića u Baru ,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona šahta u ulici Spičanskoj u Sutomoru – izradjena je AB ploča i ugradjen AB poklopac,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona šahta u naselju Žukotrlica iznad potoka,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona šahta u ul.Obala Iva Novakovića u Sutomoru,
- ❖ Sanirane su četiri kanalizacione šahte u ulici Mila Boškovića u Baru,
- ❖ Sanirane su tri kanalizacione šahte u ulici Makedonskoj u Baru,
- ❖ Vršeno je redovno čišćenje plivajućeg nanosa i nahvatanog materijala na mehaničkim rešetkama u fekalnim crpnim stanicama,
- ❖ Postavljeno je 18 poklopaca na otvorima kanalizacionih šahti, od čega 11 AB, 5 rezanih i 2 originalne,
- ❖ Postupljeno je po 84 zahtjeva za crpljenje septičkih jama.

Radi stvaranja uslova za održavanje funkcionalne sposobnosti sistema za sakupljanje i odvođenje atmosferskih voda, izvršeni su sljedeći radovi na objektima sistema:

- ❖ Izvršeno je 263 pregleda kanalizacionog sistema.
- ❖ Izvršeno je čišćenje od taloga i nanosa 1025 uličnih slivnika.
- ❖ Očišćeno je 752 šahti od taloga i nanosa.
- ❖ Postavljena su 4 AB poklopca na šahtama
- ❖ Postavljena je jedna slivnička rešetka,
- ❖ Izvršena je sanacija linijske rešetke u ulici Glavanovića u naselju Šušanj.

4.3. POSLOVNA JEDINICA RAZVOJ

4.3.1 SLUŽBA ZA RAZVOJ, PROJEKTOVANJE I INVESTICIJE

1. TEHNIČKA PRIPREMA I NADZOR NAD IZVOĐENJEM RADOVA

Izvršena je tehnička priprema u smislu nalaženja tehničkog rješenja, izrade specifikacije materijala, pripreme planova i vođenja nadzora za slijedeće investicije:

- ❖ Izgradnja vodovoda PEHD Ø180mm u naselju Polje u blizini novog "Cerova", dužine L~220m
- ❖ Rekonstrukcija vodovoda PEHD Ø110mm u naselju Čanj II, dužine L~70m
- ❖ Rekonstrukcija cjevovoda PEHD Ø50mm sa kućnim priključcima u naselju Zagrađe, dužine L~60m
- ❖ Rekonstrukcija vodovoda PEHD Ø63mm sa kućnim priključcima u naselju Ahmetov Brijeg, dužine L~220m

2. IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

Urađeni su:

- ❖ Projekat regulacije atmosferskih voda na dijelovima katastarskih parcela br.5761/2 i 5763 KO Novi Bar u Baru
- ❖ Projekat izgradnje fekalnog kolektora za potrebe priključenja objekta na urbanističkoj parceli br.12, blok „1“, zona „A“, po DUP-u „Žukotrlica u Baru

3. IZRAĐENI PREDMJERI I PREDRAČUNI RADOVA

- ❖ Predmjer i predračun radova za izgradnju cjevovoda PEHD dn180mm, L=200m u naselju "Polje".

4. RADOVI NA GIS-u :

Vršena je dopuna GIS baze podataka, odnosno ucrtavanje vodovodnih i kanalizacionih linija izvedenih 2018.godine. U GIS bazu su unešeni i svi podaci o novoizgrađenoj kanalizacionoj i vodovodnoj mreži, koje je ovom privrednom društvu dostavio izvođač radova na relizaciji projekta III faze poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na crnogorskom primorju.

5. RAD SA STRANKAMA:

❖ Izlazak na teren po zahtjevima stranaka	34
❖ Obrađeni i registrovani vodovodni priključci	15
❖ Obrađeni i registrovani zahtjevi za razdvajanje priključka	8
❖ Izdati uslovi za projektovanje	29
❖ Izdate saglasnosti na tehničku dokumentaciju	50
❖ Obrađeni i realizovani zahtjevi za registraciju vodomjera	13
❖ Obrađeni predmeti i dato tehničko rješenje za izmještanje cjevovoda, vodovodnih priključaka i vodomjera	20
❖ Obrađeni predmeti vezani za evidenciju vodovodnih priključaka nelegalno sagrađenih objekata	219
❖ Izdati izvodi iz katastra hidrotehničkih instalacija	20

6. OSTALO

- ❖ Učešće u izradi *Programa mjera za poboljšanje vodosnabdijevanja Opštine Bar*
- ❖ Učešće u izradi *Projektnog zadatka za izradu studije vodosnabdijevanja Opštine Bar*
- ❖ Zajedničke aktivnosti sa izvođačima radova na izgradnji vodovodne i kanalizacione mreže u naselju Bjeliši – Mandarići u cilju rekonstrukcije i izgradnje vodovodnih i kanalizacionih priključaka za objekte na tom području
- ❖ Kontinuirano je vršena priprema dokumentacije potrebne za tehnički pregled i izdavanje upotrebnih dozvola za realizovane projekte III faze vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na crnogorskom primorju
- ❖ Formirana su nova mjerna mjesta na vodovodnoj mreži na kojima je svakodnevno mjerena proticaj i pritisak.
- ❖ Redovno nedjeljno su mjerene količina vode na izvorištima, koje se distribuiraju u vodovodni sistem Bara. Mjesečno su pravljene izvještaji o količini proizvedene i količini fakturisane vode.
- ❖ Mjereni su nivoi u piježometrima na izvorištima Orahovo Polje, Velje Oko, Čanj-Vrelo, Brca i Kajnak.
- ❖ Aktivnosti na uspostavljanju i očuvanju zona sanitarne zaštite na izvorištima za javno snabdijevanje Opštine Bar.
- ❖ Vršeno je praćenje funkcionisanja postojećeg vodovodnog sistema i njegova analiza.
- ❖ Zajedničke aktivnosti sa ostalim subjektima Društva u cilju detaljnog utvrđivanja stanja na terenu i bolje kontrole korišćenja vode.
- ❖ Prostorno lociranje novih potrošača.
- ❖ Praćenje bilansa distribuirane i fakturisane količine vode i u tom smislu, rad na smanjenju gubitaka u vodovodnom sistemu.
- ❖ Kontinuirano prikupljanje potrebnih terenskih podataka za dalju realizaciju matematičkog modela i kalibraciju po reonima.

4.3.2 SLUŽBA ZA MJERENJE, KONTROLU I DETEKCIJU

Služba za mjerenje, kontrolu i detekciju u toku 2018. godine obavila je slijedeće poslove:

❖ Zamjena vodomjera različitih profila	1461
❖ Zamjena fittinga (ventili, poluholenderi i slično)	387
❖ Dihtovanje vodomjera, ventila i čišćenje	36
❖ Isključenja korisnika zbog dugovanja	86
❖ Kontrola vodomjera	87
❖ Pregled vodomjera	145
❖ Detekcija kvarova na cjevovodu	147
❖ Očitavanje mjerača protoka na cjevovodima	568
❖ Očitavanje mjerača pritiska	3023

4.4. POGON CRPNE STANICE I POSTROJENJA

Pogon je tokom cijele godine permanentno pratio ispravnost rada crpnih stanica na vodovodnom i kanalizacionom sistemu. U tom cilju su izvršavane sve dnevne intervencije na hidromašinskoj i elektro opremi crpnih stanica, kao i na hlornoj opremi i uređajima. Takodje su vršeni i vanredni servisi crpnih agregata prilikom njihovog ispada iz funkcije, brzom zamjenom rezervnih dijelova u krugu radionice ili otklanjanjem kvarova u servisnim centrima.

Pumpna postrojenja iz podsistema "Velje oko"- "Orahovo polje"-P.S."Sutomore" su akivirana u prvoj polovini juna, a sa radom su prestala početkom decembra.

REKONSTRUKCIJA CRPNIH STANICA**▪ VODOVOD**

U toku protekle godine izvršena je nabavka i ugradnja po jedne pumpe (VCV 250/5, 5.5 kW, "Elektrovina"-Maribor) na P.S. "Ratac", P.S. "Suvi potok" i P.S. "Šušanj". Takodje je izvršen dijelimični remont po jedne pumpe na P.S."Ahmetov brijeg" i P.S. "Ratac" i P.S. "Ilino" (zamjena dijelova hidraulike pumpe - VCV 250/5, 5.5 kW, "Elektrovina"-Maribor).

U pumpnim stanicama "Brca" i "Čanj" izvršene su popravke pumpnih agregata. Na P.S. "Brca" i izvršen je remont motora na jednoj pumpi, dok je na pumpi u P.S. "Čanj" izvršen servis hidrauličkog dijela jedne pumpe.

Na izvorištima "Brca", "Kajnak" , "Zaljevo" i na P.S. "Sutomore" izvršena je opravka hlornih pumpi i pojedinih elemenata hlorne opreme, čime se obezbjedilo pouzdano hlorisanje vode prema konzumnom području.

U toku prethodne godine pristupilo se nabavci novih crpnih agregata sa pripadajućom opremom i elektro ormanom za P.S. "Haj Nehaj", P.S. "Ilino" i P.S." Kajnak". Na dvije pumpne stanice je izvršena montaža nove opreme i puštanje u rad.

Takodje na P.S. "Kurilo" i na P.S." Ahmetov brijeg" ugrađeni su novi crpni agregati.

Nabavku opreme za rekonstrukciju P.S. Ilino, P.S. Haj Nehaj i P.S. Kajnak DOO" Vodovod i kanalizacija" –Bar je realizovao iz sopstvenih sredstava. Nabavka je izvršena po Tenderskoj dokumentaciji broj 3440 od 15.05. 2018.godine za nabavku pumpi i rezervnih dijelova. Montaža opreme je takodje izvršena iz sredstava ovog Društva.

▪ KANALIZACIJA

Na **F.C.S. "Topolica"** redovno je vršeno čišćenje crpilišta od masnih naslaga i nanosa, kao i redovno čišćenje poluautomatske rešetke. Ova FCS je u toku prošle godina radila pouzdano bez većih zastoja u radu. Na ovoj fekalnoj stanici je izvršen servis na jednom pumpnom agregatu (remont motora).

Na **FCS "Volujica"** redovno je vršeno čišćenje crpilišta od masnih naslaga i nanosa, kao i redovno čišćenje mehanicke resetke. Na ovoj fekalnoj stanici je izvršen servis na dva crpna agregata (remont motora).

U toku prošle godine puštena je u pogon novoizgrađena fekalna pumpna stanica "**Novi Botun**" u Sutomoru. Pumpna stanica je urađena u skladu sa najnovijim standardima i opremljena sa najsavremenijom opremom. U sklopu pumpne stanice stavljena je u pogon i automatska rešetka, kao predtretman u radu crpnog postrojenja

Kanalizacija Virpazar

Na sve četiri fekalne pumpne stanice u Virpazaru konstantno je vršeno čišćenje crpilišta od nanosa. U sklopu preventivnog održavanja na svim stanicama je urađena kontrola ispravnosti cijelokupne elektromašinske opreme. Takođe su srevisirana dva pumpna agregata na ovim fekalnim stanicama.

ODRŽAVANJE SEOSKIH VODOVODA

Na osnovu člana 33. Odluke o vodosnabdjevanju od lokalnog značaja ("Sl. list CG- opštinski propisi", broj 25/08) i zaključka Skupštine Opštine Bar broj 030-196/2 od 29.07.2008.godine, Opština Bar i J.P. "Vodovod i kanalizacija"-Bar zaključili su 31.12.2008.godine Ugovor o održavanju seoskih vodovoda.

Na osnovu članova 4. i 8. ovog ugovora, J.P. "Vodovod i kanalizacija" Bar se obavezao da seoske vodovode izgrađene u skladu sa Odlukom o vodosnabdjevanju od lokalnog značaja održava u tehnički ispravnom stanju, a Opština Bar da za izvršene radove i ugrađeni materijal i opremu plaća odgovarajuću nadoknadu.

U skladu s tim, u 2018.godini je bilo niz intervencija na seoskim vodovodima, kako na pumpnim stanicama tako i na vodovodnoj mreži.

IZVORIŠTA I HLORNE STANICE

Permanento je vršeno održavanje sanitarnih zona oko izvorišta, kao i samih objekata. Pogon je preko cijele godine, svakodnevno pratio i kontrolisao rad svih hlornih stanica i uredno ih opsluživao gasnim i tečnim hlorom, kao i ostalim potrebnim materijalom. Izvještaji laboratorijskih analiza pokazuju da je hlorisanje na svim izvorištima i u mreži, preko cijele godine, bilo ispravno i zadovoljavajuće.

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar u cilju zaštite zdravlja svojih potrošača posebnu pažnju posvećuje zdravstveno ispravnoj vodi za piće iz sistema javnog vodovoda i unapređivanju sistema kontrole njene ispravnosti. Tokom 2018. godine ukupno je izvršeno 280 miktobioloških i fizičko-hemijskih analiza uzoraka vode. Od ukupnog broja uzetih uzoraka 50 uzoraka je bila sirova, dok je 230 bila hlorisana voda. Vrsta ispitivanja koja se tražila u 268 slučaja je bila kompletna analiza A obima, dok je 12 analiza bilo periodičnih, C obima.

Ispitivanje kvaliteta vode prema važećim propisima je vršeno kontinuirano. Uzorkovanje je vršeno tri puta mjesečno, prema unaprijed definisanom rasporedu. Ispitivanja je vršila akreditovana laboratorija "Doma zdravlja"- Bar.

Tokom prethodne godine ovo privredno društvo je uspješno prošlo prvu nadzornu provjeru od izdavanja HACCP sistema (sertifikat broj:H-0013/17 od dana 19.06.2017.) i time potvrdilo da uspješno primjenjuje HACCP sistem koji ispunjava sve zahtjeve Codex Alimentarius CAC/RCP 1-1969, Rev.4-2003 u oblasti proizvodnje i distribucije vode iz vodovodne mreže za ljudsku upotrebu.

U 2018.godini, kao i u prethodnim godinama, ali u nešto većem obimu, bili su prisutni problemi u vezi sa nestankom napajanja iz javne elektrodistributivne mreže (naročito na prostoru Crmnice). Ovakve vrste smetnji, naročito u ljetnjem periodu, dovodile su do poremećaja u vodosnabdjevanju, a dijelom i u odvođenju otpadnih voda.

4.5. RADNA JEDINICA RADIONICA I MAGACIN

U opisu rada ove radne jedinice je i odžavanje voznog parka, odnosno mehanizacije DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar.

U 2018.godini je bilo:

❖ većih opravki	3
❖ srednjih opravki	65
❖ redovnih intervencija	490

Većim opravkama smatraju se generalne opravke motora, opravke mjenjača, diferencijala na teretnim vozilima i sl.

Srednjim opravkama smatraju se opravke na trapu vozila, limarski radovi, rad na kočionim sistemima teretnih vozila, opravke na sistemima za napajanje gorivom, veće opravke na elektro instalacijama i slično.

Sve ostalo se smatra redovnim intervencijama.

Pored gore navedenog, u okviru redovnih aktivnosti izrađivani su razni poklopci za šahte, vršeno je zavarivanje čeličnih vodovodnih cijevi i armatura, kao i ostali bravarski radovi.

5. KOMERCIJALNI SEKTOR

Komercijalni sektor, kao jednu od osnovnih organizacionih jedinica preduzeća čine tri službe i tri odjeljenja:

- **Služba za očitavanje, fakturisanje, naplatu i kontrolu potrošača**
 - Odjeljenje za očitavanje, naplatu i kontrolu fizičkih lica
 - Odjeljenje za očitavanje, naplatu i kontrolu pravnih lica
 - Odjeljenje za isključenja
- **Služba za prinudnu naplatu**
- **Služba informacionih tehnologija**

Komercijalni sektor je u toku 2018. godine nastavio sa aktivnostima iz prethodnih godina, a koje se odnose na utvrđivanje što tačnijih podataka o mjesečnoj potrošnji vode korisnika i preduzimanju svih radnji u cilju smanjivanja gubitaka na mreži prouzrokovanih nepravnošću mjernih instrumenata, kao i poboljšanju naplate potraživanja od potrošača.

U bazi podataka Društva na dan 31.12.2018. godine evidentirano je ukupno 24.895 potrošača. Analitički prikaz potrošača po statusu i djelatnostima dat je u sljedećim tabelama:

Potrošači po statusima:	Broj potrošača
Aktivni	24.046
Neaktivni	651
Isključeni	198
Ukupno:	24.895

AKTIVNI POTROŠAČI		%
PRIVREDA	399	1,66%
MALA PRIVREDA	1744	7,25%
DOMAĆINSTVA	21903	91,09%
UKUPNO	24046	100,00%

Kategorija potrošača po djelatnostima	Broj potrošača
Fizička lica	22.056
Pravna lica	2.188
Ukupno:	24.244

FIZIČKA LICA	Broj potrošača
Fizička lica - domaćinstva	21.953
Fizička lica - socijalna pomoć	55
Fizička lica - slijepa lica	48
Ukupno:	22.056

PRAVNA LICA	Broj potrošača
Mala privreda	1.776
Privreda	370
Javne ustanove	27
Pravna lica sa popustom (vjerski objekti)	15
Ukupno:	2.188

Iz navedenog se može zaključiti da najveći broj potrošača čine potrošači iz kategorije domaćinstava i to u procentualnom iznosu od **91,09 %**.

Društvo je i u 2018. godini, kao i u prethodnim godinama, davalo subvencije potrošačima koji su korisnici materijalanog obezbjeđenja, na način da im se mjesečni račun umanjivao za 10m³, dok je za slijepa lica to umanjenje iznosilo 5m³.

Za potrošače iz kategorije javne ustanove cijena vode je umanjena za 25% u odnosu na cijenu vode za privredu. U ovu kategoriju ubrajaju se predškolske ustanove, osnovne škole, srednje škole, Dom učenika, Dom zdravlja i Opšta bolnica.

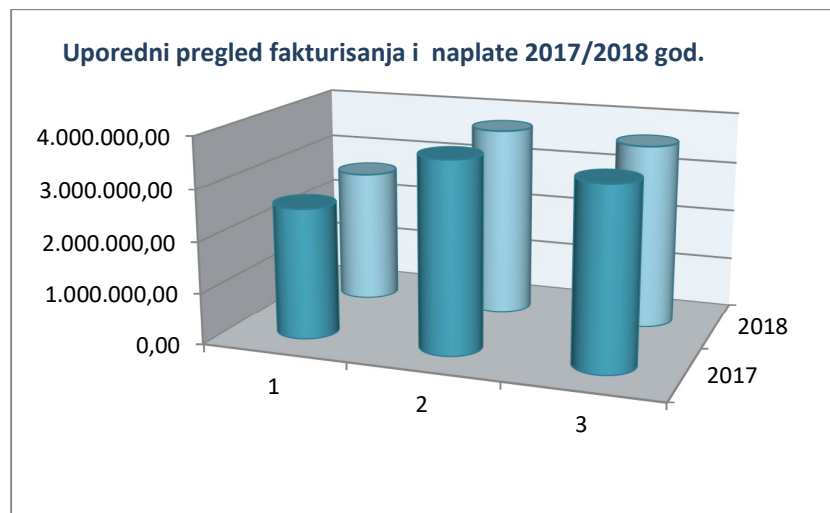
Za sve korisnike koji svoje obaveze izmiruju blagovremeno i u zakonski predviđenom roku uvedene su stimulatивne mjere na način da se račun za tekući mjesec umanjuje za 5%. Ovo pravo prosječno mjesečno ostvaruje **4036** potrošača.

U toku 2018. godine primljeno **1723** reklamacija po različitim osnovama.

Reklamacije se evidentiraju i rješavaju u najkraćem mogućem roku u zavisnosti da li je potreban izlazak na teren ili ne.

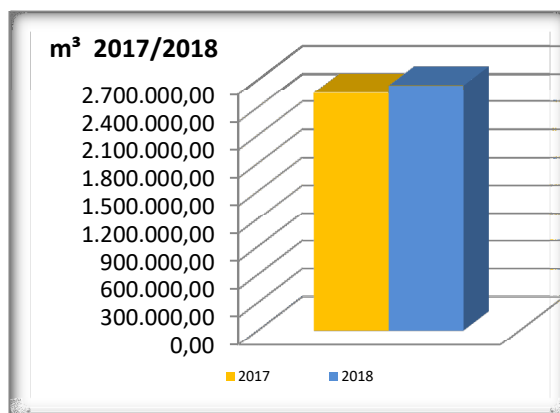
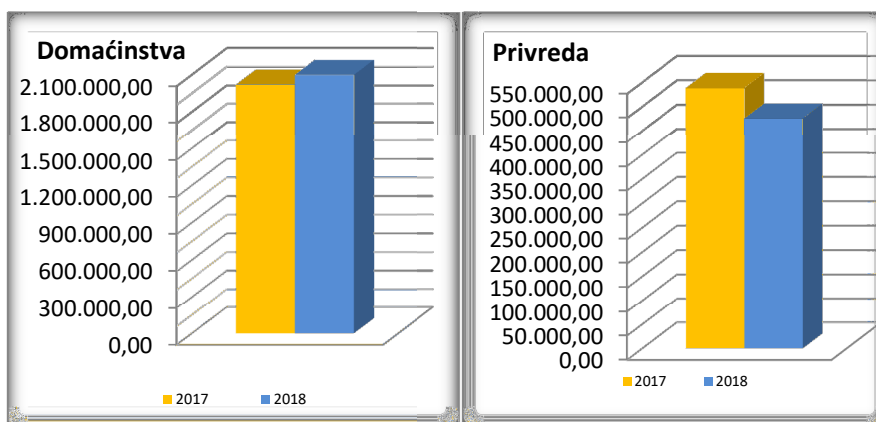
U toku 2018. godine uručeno je 280.655 računa, od čega fizičkim licima 256.734, a pravnim 23.921. Fakturisano je **2.639.694 m³**, što u finasijskom smislu iznosu **3.723.945 €**. Fizičkim licima je fakturisano **2.163.540 m³**, odnosno **2.614.351 €**, dok je pravnim licima fakturisano **476.154 m³**, odnosno **1.109.594 €**.

Uporedni pregled fakturisanja i naplate 2017 / 2018 god.			
<i>Pregled fakturisanja i naplate</i>	2017	2018	<i>Index 2018/2017</i>
<i>Fakturisano m³</i>	2.560.469,93	2.639.693,93	103
<i>Fakturisano €</i>	3.716.499,25	3.723.944,83	100
<i>Naplaćeno €</i>	3.501.832,22	3.611.151,57	103
<i>% naplate</i>	94,22%	96,97%	

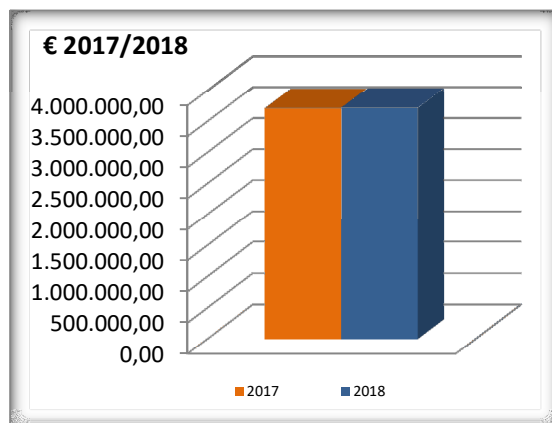
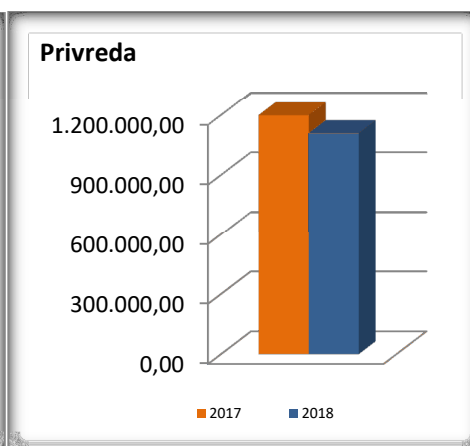
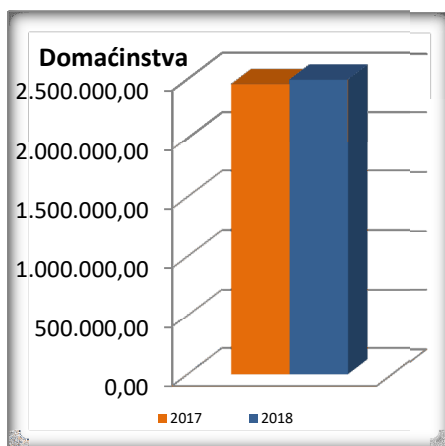
Pregled fakturisanih kubika po mjesecima i djelatnostima za 2017,2018

	Domaćinstva			Privreda			Ukupno		%
	2017	2018	%	2017	2018	%	2017	2018	
JAN	125.515,76	140.979,25	12,32%	56.605,31	24.858,99	-56,08%	182.121,07	165.838,24	-8,94%
FEB	116.401,43	130.869,89	12,43%	29.574,60	28.244,25	-4,50%	145.976,03	159.114,14	9,00%
MAR	153.259,02	152.184,65	-0,70%	29.025,93	26.076,43	-10,16%	182.284,95	178.261,08	-2,21%
APR	123.018,09	150.283,48	22,16%	31.896,45	31.491,34	-1,27%	154.914,54	181.774,82	17,34%
MAJ	153.055,32	144.140,65	-5,82%	37.540,50	29.653,75	-21,01%	190.595,82	173.794,40	-8,82%
JUN	209.709,16	224.896,72	7,24%	62.575,53	46.289,17	-26,03%	272.284,69	271.185,89	-0,40%
JUL	259.472,70	253.769,94	-2,20%	64.877,75	71.707,43	10,53%	324.350,45	325.477,37	0,35%
AVG	279.037,90	292.202,02	4,72%	78.188,89	72.902,84	-6,76%	357.226,79	365.104,86	2,21%
SEPT	215.318,18	223.336,12	3,72%	56.633,09	62.576,06	10,49%	271.951,27	285.912,18	5,13%
OKT	136.825,04	169.624,92	23,97%	35.547,72	29.809,72	-16,14%	172.372,76	199.434,64	15,70%
NOV	128.275,07	151.796,86	18,34%	32.010,40	30.233,97	-5,55%	160.285,47	182.030,83	13,57%
DEC	121.651,42	129.455,36	6,42%	24.454,67	22.310,12	-8,77%	146.106,09	151.765,48	3,87%
UKUPNO	2.021.539,09	2.163.539,86	7,02%	538.930,84	476.154,07	-11,65%	2.560.469,93	2.639.693,93	3,09%

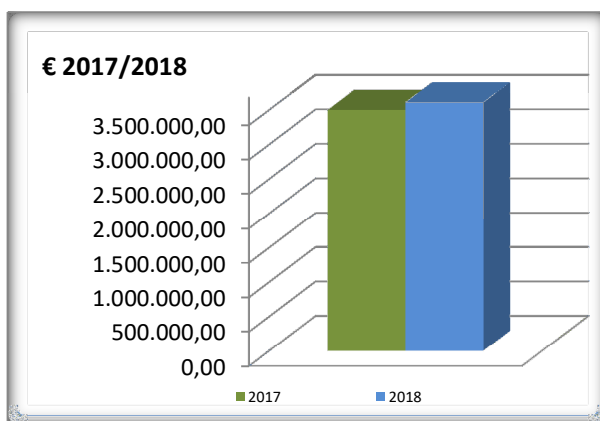
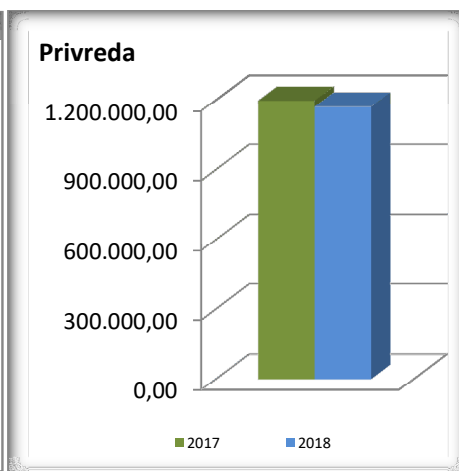
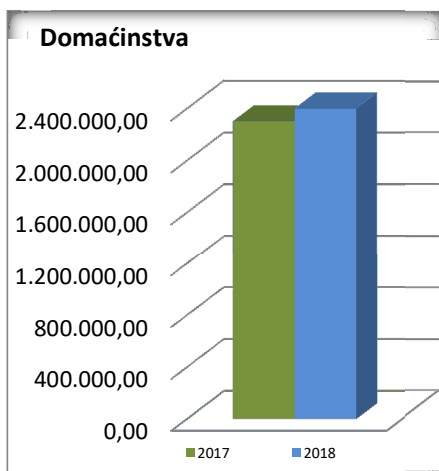
Pregled fakturisanih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2017,2018

	Domaćinstva			Privreda			Ukupno		%
	2017	2018	%	2017	2018	%	2017	2018	
JAN	158.135,24	176.067,36	11,34%	134.408,48	59.448,80	-55,77%	292.543,72	235.516,16	-19,49%
FEB	147.298,67	167.113,79	13,45%	70.083,00	67.031,54	-4,35%	217.381,67	234.145,33	7,71%
MAR	187.035,45	190.521,99	1,86%	68.593,58	61.926,57	-9,72%	255.629,03	252.448,56	-1,24%
APR	155.109,82	185.091,94	19,33%	73.731,91	73.735,08	0,00%	228.841,73	258.827,02	13,10%
MAJ	187.603,92	177.786,39	-5,23%	87.766,80	70.493,46	-19,68%	275.370,72	248.279,85	-9,84%
JUN	252.281,06	264.195,41	4,72%	143.941,85	107.517,55	-25,30%	396.222,91	371.712,96	-6,19%
JUL	306.086,24	299.155,71	-2,26%	150.830,50	166.107,56	10,13%	456.916,74	465.263,27	1,83%
AVG	322.294,10	336.045,70	4,27%	178.131,40	167.482,46	-5,98%	500.425,50	503.528,16	0,62%
SEPT	256.577,51	265.692,10	3,55%	131.838,46	140.831,38	6,82%	388.415,97	406.523,48	4,66%
OKT	171.602,80	206.673,95	20,44%	82.892,79	70.429,40	-15,04%	254.495,59	277.103,35	8,88%
NOV	162.250,65	185.924,41	14,59%	75.925,25	70.863,29	-6,67%	238.175,90	256.787,70	7,81%
DEC	154.896,18	160.081,86	3,35%	57.183,59	53.727,13	-6,04%	212.079,77	213.808,99	0,82%
UKUPNO	2.461.171,64	2.614.350,61	6,22%	1.255.327,61	1.109.594,22	-11,61%	3.716.499,25	3.723.944,83	0,20%

Pregled naplaćenih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2017,2018

	Domaćinstva			Privreda			Ukupno		%
	2017	2018	%	2017	2018	%	2017	2018	
JAN	128.544,46	138.672,48	7,88%	53.550,11	110.594,45	106,53%	182.094,57	249.266,93	36,89%
FEB	136.184,53	153.628,50	12,81%	69.187,17	64.725,08	-6,45%	205.371,70	218.353,58	6,32%
MAR	140.319,60	148.828,82	6,06%	75.144,34	71.354,64	-5,04%	215.463,94	220.183,46	2,19%
APR	135.840,89	148.986,85	9,68%	103.647,65	95.649,99	-7,72%	239.488,54	244.636,84	2,15%
MAJ	158.498,51	169.244,20	6,78%	85.981,08	78.822,13	-8,33%	244.479,59	248.066,33	1,47%
JUN	210.513,51	207.467,14	-1,45%	113.738,54	80.723,91	-29,03%	324.252,05	288.191,05	-11,12%
JUL	255.083,97	266.398,58	4,44%	126.702,70	116.877,52	-7,75%	381.786,67	383.276,10	0,39%
AVG	331.233,08	342.949,41	3,54%	157.405,20	141.317,01	-10,22%	488.638,28	484.266,42	-0,89%
SEPT	276.886,11	276.677,69	-0,08%	112.351,57	124.939,03	11,20%	389.237,68	401.616,72	3,18%
OKT	201.394,93	227.149,81	12,79%	118.433,38	104.802,21	-11,51%	319.828,31	331.952,02	3,79%
NOV	158.721,92	181.725,54	14,49%	78.879,34	95.787,40	21,44%	237.601,26	277.512,94	16,80%
DEC	169.562,04	177.916,41	4,93%	104.027,59	85.912,77	-17,41%	273.589,63	263.829,18	-3,57%
UKUPNO	2.302.783,55	2.439.645,43	5,94%	1.199.048,67	1.171.506,14	-2,30%	3.501.832,22	3.611.151,57	3,12%

Društvo je ostvarilo povećanje naplate u 2018. godini u odnosu na prethodnu poslovnu godinu u iznosu od **109.319,35 €**, ili **3,12 %**.

Podnijeto je **170** prijedloga za izvršenje.

Zbog nemogućnosti za uskraćivanjem komunalne usluge, naročito kod korisnika kolektivnog stanovanja, Društvo se suočava sa većim brojem nenaplaćenih računa za isporučenu vodu ali i sporom i neefikasnom naplatom potraživanja putem javnih izvršitelja.

Pregled broja utuženih potrošača i iznosa na koji su utuženi						
Djelatnost	Početno stanje		2018.godina		Ukupno	
	Broj	Iznos utuženja	Broj	Iznos utuženja	Broj	Iznos utuženja
PRIVREDA	33	97.516,24	15	90.783,39	48	188.299,63
MALA PRIVREDA	145	151.054,22	11	6.753,85	156	157.808,07
DOMAĆINSTVA	1402	843.711,54	144	135.173,53	1546	978.885,07
UKUPNO	1580	1.092.282,00	170	232.710,77	1750	1.324.992,77

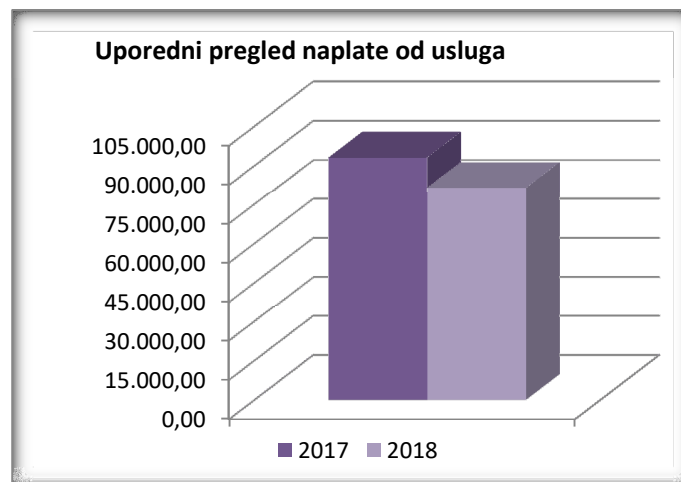
Kako bi korisnicima komunalnih usluga bila data mogućnost da svoje obaveze izmire u više mjesečnih rata u novembru je pokrenuta prva faza akcije „BUDI ODGOVORAN, ODABERI SVOJU RATU“. Ovakvom akcijom korisnicima je omogućeno da pod povoljnim uslovima izmire svoja dugovanja i na taj način izbjegnu nepotrebne troškove prinudne naplate ili isključenja sa distributivne mreže. Program reprograma koji smo kreirali omogućava potrošačima da odaberu fiksnu mjesečnu ratu već od 15 eura. Dodatne povoljnosti su da nije potrebno platiti prethodni račun već iznos prve rate kao i da potpisivanjem reprograma potrošači izbjegavaju obračunavanje kamate u narednom periodu.

Ukupno je potpisano **495** reprograma, na ukupan iznos od **314.857,09 €**.

U toku 2018. godine aktivno se radilo na suzbijanju komercijalnih gubitaka koji se ogledaju u prekomjerenju potrošnji vode preko neispravnih priključaka ili priključaka bez vodomjera tj. paušalne potrošnje i potrošnje preko nelegalnih priključaka.

U toku 2018. godine otkriveno je novih **140** nelegalanih priključaka.

Napлата od usluga 2017 / 2018 god.			
	Usluge		%
	2017	2018	
JAN	3.007,48	5.428,04	80,48%
FEB	4.634,10	2.937,00	-36,62%
MAR	11.228,90	7.828,18	-30,29%
APR	10.274,00	4.990,85	-51,42%
MAJ	10.004,50	7.183,03	-28,20%
JUN	6.768,00	8.249,01	21,88%
JUL	10.261,76	14.913,97	45,34%
AVG	9.978,91	6.540,62	-34,46%
SEPT	7.964,94	4.742,01	-40,46%
OKT	6.606,66	6.237,60	-5,59%
NOV	5.378,01	6.216,90	15,60%
DEC	7.079,38	6.329,00	-10,60%
UKUPNO	93.186,64	81.596,21	-12,44%

U toku 2018. godine izvršena je modernizacija inkasantske službe. Izvršena je nabavka savremenog uređaja za očitavanje „Point Mobile 802“ sa tehničkim preformansama koje omogućavaju kontinuirano praćenje rada inkasanata, određivanje lokacije, unos stanja, fotografije i kompletan pregled informacija o mjernom mjestu čime se omogućava precizniji način obračuna potrošnje i značajno smanjenje grešaka prilikom očitavanja.

Služba informacionih tehnologija je nastavila sa revitalizacijom informacione infrastrukture u cilju povećanja efikasnosti poslovanja. Otpočeta je procedura za proširenje serverskih kapaciteta i migriranje podataka. U toku 2018. godine servisiran je određeni broj računara čija je starost preko 5 godina.

Redovno je vršeno ažuriranje web sajta Društva www.vodovod-bar.me na kome potrošači pored svih ostalih informacija i parametara o poslovanju preduzeća, imaju pristup i korisničkom portalu preko koga, uz svoju potrošačku šifru i lozinku, mogu predati stanja svojih mjernih instrumenata, podnijeti reklamaciju i izvršiti uvid u finansijska zaduženja i uplate.

Takođe, putem web portala redovno su obavještavani potrošači o eventualnim prekidima vodosnadbijevanja usljed popravki na hidrotehničkim instalacijama.

6. IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2018.GODINU

6.1. ANALIZA BILANSA USPJEHA

Rezultati poslovanja za 2018.godinu, prema podacima knjigovodstvenog izvještavanja, pokazuju da Društvo bilježi pozitivno poslovanje. Definisanim strategijom kroz racionalizaciju troškova, povećanjem produktivnosti i adekvatnim organizacionim odlukama doprinjelo se ostvarenju pozitivnog finansijskog rezultata, kao i povećanju ekonomičnosti i likvidnosti

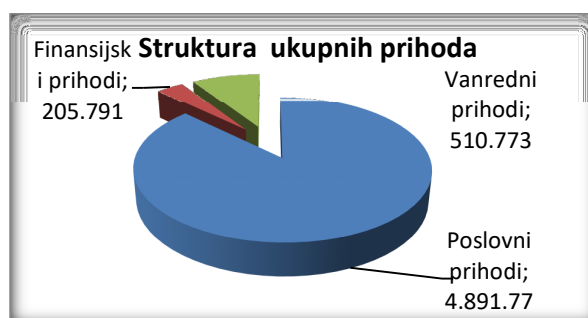
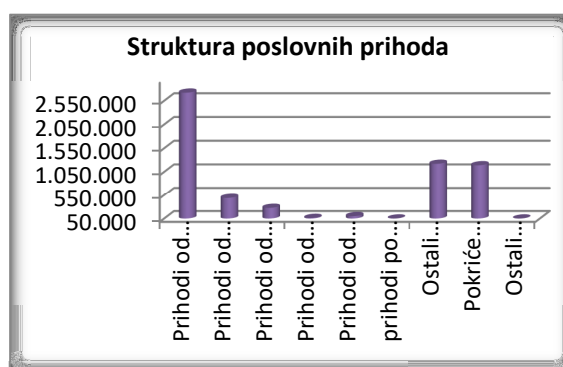
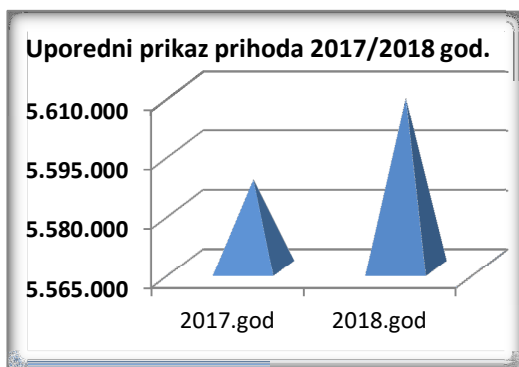
Društvo je kao i prethodnih godina, bilansno prikazivalo prihod ostvaren realizacijom usluga iz domena svoje osnovne djelatnosti na bazi fakturisane realizacije, bez obračunatog PDV-a.

Pored prihoda iz osnovne djelatnosti tu su i drugi prihodi koji se ostvaruju, kao što su: prihodi od ostalih usluga, obračun kamata za neblagovremeno plaćanje računa, prihodi po osnovu refundacija bolovanja radnika, doznačenih sredstava od osnivača, naplate sudskih taksi, naplate ranije otpisanih potraživanja i sl.

Ukupno ostvareni obračunski prihod za 2018.godinu iznosi **5.608.340 €** i skoro je **identičan sa prihodom iz uporedne 2017 godine (povećanje od 0,38 %)**.

Ostvareni prihodi su bili dovoljni da pokriju ukupno ostvarene rashode, što znači da je u prošloj godini evidentiran pozitivan finansijski rezultat, odnosno **dobit** u poslovanju u iznosu od **190 hiljade €**.

Analitički prikaz ostvarenih prihoda u 2018 godini						
R.b	OPIS	2017.god	%	2018.god	%	INDEX (6/3)
1	2	3	4	6	7	8
I	PRIHODI	5.587.602	100,00	5.608.340	100	100
1	Poslovni prihodi	4.969.823	88,94	4.891.776	87,22	98
1.1	Prihodi od prodaje vode	2.708.260	48,47	2.722.229	48,54	101
1.2	Prihodi od prodaje kanalizacije	501.060	8,97	487.869	8,70	97
1.3	Prihodi od pretplate	270.103	4,83	275.239	4,91	102
1.4	Prihodi od prodaje usluga	67.422	1,21	62.897	1,12	93
1.5	Prihodi od dotacija iz Budžeta	34.200	0,61	100.000	1,78	292
1.6	prihodi po osnovu refun.bolovanja	39.670	0,71	20.679	0,37	52
1.7	Ostali poslovni prihodi	1.349.108	24,14	1.222.863	21,80	91
1.7.1	Pokriće amortiz. Osnivača	1.319.917	23,62	1.191.615	21,25	90
1.7.2	Ostali poslovni prihodi	29.191	0,52	31.248	0,56	107
2	Finansijski prihodi	209.468	3,75	205.791	3,67	98
2.1	Prihodi od kamata	209.468	3,75	205.429	3,66	98
2.2	Prih. po osn.dep.poz.kam		0,00	362		
3	Vanredni prihodi	408.311	7,31	510.773	9,11	125
3.1	Naplaćena otp.potraživanja	407.122	7,29	508.755	9,07	125
3.2	Ostali vanredni prihodi	1.189	0,02	2.018	0,04	170

U strukturi ukupnih prihoda najveće učešće imaju **poslovni prihodi**, 87,22% ukupno ukalkulisanog prihoda. Visoko učešće poslovnih prihoda je razumljivo jer oni nastaju iz rada osnovne djelatnosti Društva, u kojima prihodi od prodaje vode i kanalizacionih usluga učestvuju sa 71%.

Ostali poslovni prihodi se odnose na: prihode po osnovu pružanja usluga evidentiranja novih i nelegalnih potrošača, zamjene vodomjera, priključaka na kanalizacionu mrežu, crpljenja septičkih jama, održavanja ventila i sl.(67 hiljada €), na prihode doznačene iz budžeta osnivača (100 hilj. €), refundacije porodijskog odsustva (7 hiljada €) i obračunskog prihoda po osnovu pokriva amortizacije na imovinu osnivača 1,2 miliona €. Kao što se vidi u strukturi ostalih poslovnih prihoda najveće učešće se odnosi na prihod perioda koji pokriva trošak amortizacije, iskazane na rashodnoj strani bilansa uspjeha na imovinu osnivača, pa je potrebno dati i poseban komentar: MRS 20 (Međunarodni računovodstveni standard) obrađuje računovodstveno evidentiranje državnih davanja. U skladu sa navedenim standardom moguća su dva pristupa računovodstvenog praćenja ovih davanja: kapitalni, prema kojem se vrijednost davanja neposredno odobrava u kapital društva i prihodni, prema kojem se davanje unosi u prihod tokom jednog ili više perioda.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar primjenjuje prihodni princip, što znači da je imovina data na korišćenje i upravljanje knjižena na strani aktive kao imovina osnivača, a kao izvor te imovine su dugoročno odloženi prihodi. Svake godine prilikom sastavljanja godišnjeg obračuna trošak amortizacije na imovinu osnivača u ukupnom iznosu se pokriva iz odloženih dugoročnih prihoda, tako da ovaj prihod ima čisto obračunski karakter, što znači da amortizacija na imovinu osnivača nema uticaja na poslovni rezultat društva jer je izvor pokriva u odloženim prihodima osnivača, kao prihod perioda.

Finansijski prihodi čine 3,67% ukupnih bilansnih prihoda i odnose se na prihod koji se obračunava po osnovu kamata za neblagovremeno plaćanje računa.

Vanredni prihodi u iznosu od 510,7 hiljada € čine 9,11% ukupno ostvarenog prihoda i u uglavnom se odnose na prihode koji su nastali po osnovu naplate indirektno otpisanih potraživanja u prošloj i ranijim godinama (99,60%) .

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od **5.418.332 €** i u odnosu na uporednu 2017 godinu su manji za 1%. Najveće učešće u strukturi ukupnih rashoda imaju poslovni rashodi 88,48% i u odnosu na uporednu godinu su veći za 3%.

U strukturi operativnih troškova najveće učešće otpada na troškove radne snage i troškove stalne imovine, odnosno na troškove zarada i amortizaciju imovine koja se koristi za obavljanje osnovne djelatnosti Društva (60,86%).

Troškovi zarada su u odnosu na uporednu godinu zabilježili povećanje od 9 % i to bruto zarade za 5% a ostala lična primanja sa iznosom od 167.995 €, za 90%. Struktura ostalih ličnih primanja je sledeća: zimnica radnika 80,8 hiljada €, odbor direktora 17, 5 hiljada €, ugovor o djelu 10,3 hiljada €, otpremnine i jubilarne nagrade 12,7 hilj.€, službena putovanja 17,2 hiljade €, pomoć radnicima 11,5 hilj.€, osmomatrovski i novogodišnji poklon 11,5 hilj.€, prevoz radnika 2,6 hilj.€, ishrana van radnog vremena 2,4 hilj.€ i sportske igre radnika 2,2 hilj.€.

Radi jasnije slike treba navesti podatak da je uporednoj 2017 godini isplaćena zimnica bila značajno manja i nije bilo novogodišnjeg poklona, pa je samo po osnovu ovih izdvajanja trošak uvećan za cca 50 hiljada €.

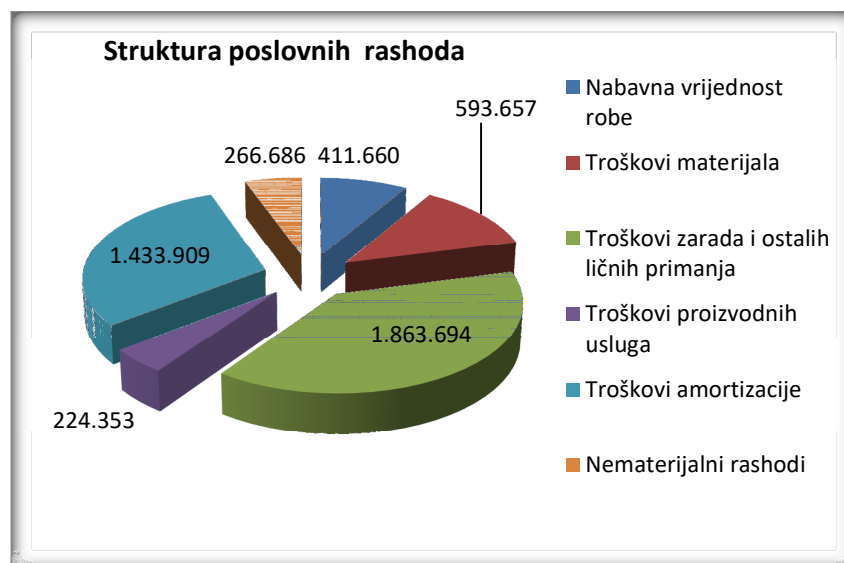
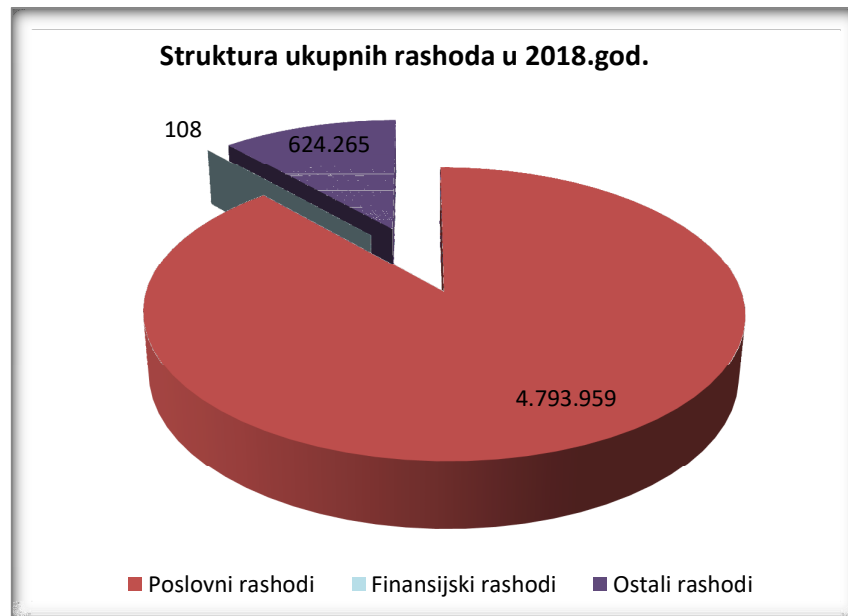
Vrijednost vode koja je u prošloj godini preuzeta od Regionalnog vodovoda učestvuje sa 7,6% u strukturi ukupnih rashoda i manja je za 6% u odnosu na uporednu godinu, što znači da je hidrološka situacija u analiziranoj godini bila bolja od uporedne 2017 godine.

U strukturi materijalnih troškova najveće učešće otpada na troškove električne energije, 391,8 hiljada € i u odnosu na uporednu godinu su veći za 6%. Osnovni razlog za navedeno povećanje je veća angažovanost pumpnih postrojenja u ljetnim mjesecima.

U troškovima proizvodnih usluga najveće učešće otpada na troškove održavanja vodovodne i kanizacione mreže. U prethodnoj godini za ove namjene je ukalkulisano 177,1 hiljada €, što je za 26% više u odnosu na uporednu 2017 godinu. Ove usluge se odnose na sledeće aktivnosti: rekonstrukcija vodovodne mreže, odnosno građevinski radovi na postojećoj vodovodnoj i kanizacionoj mreži (Čanj, Sutomore, Ahmetov brijeg, Mandarići, Polje, Stari Bar, Zaljevo i dr.), servis vodomjera, održavanje- informacionog sistema, servis pumpnih postrojenja i drugi troškovi koji imaju karakter tekućeg održavanja infrastrukturnih objekata.

Nematerijalni rashodi su, takođe, zabilježili povećanje u odnosu na uporednu godinu i to za 12%. U strukturi ovih troškova najveće učešće otpada na troškove koncesija na zahvaćenu i ispuštenu vodu (72 hiljade €), izdvajanja za doprinose privrednoj komori i savezima, platni promet 18,4 hiljade €, sponzorstva i pomoć fizičkim licima itd. Treba istaći da je u prošloj godini izdvojeno za sportske aktivnosti cca 9 hiljada €, za obrazovanje 4,7 hiljada € i u obnovu sela 2,3 hiljada €.

ANALITIČKI PRIKAZ RASHODA U 2018.GODINI						
R.b	OPIS	2017.god	%	2018.god	%	INDEX (6/3)
1	2	3	4	6	7	8
II	RASHODI	5.453.514	100,00	5.418.332	100,00	99
1	Poslovni rashodi	4.660.802	85,46	4.793.959	88,48	103
1.1	Nabavna vrijednost robe	439.694	8,06	411.660	7,60	94
1.2	Troškovi materijala	535.773	9,82	593.657	10,96	111
1.2.1	Troškovi materijala za izradu	82.992	1,52	95.895	1,77	116
1.2.2	Troškovi ostalog materijala	23.184	0,43	27.287	0,50	118
1.2.3	Troškovi električne energije	370.546	6,79	391.818	7,23	106
1.2.4	Troškovi goriva	59.051	1,08	78.657	1,45	133
1.3	Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja	1.702.928	31,23	1.863.694	34,40	109
1.3.1	Troškovi bruto zarada	1.614.375	29,60	1.699.116	31,36	105
1.3.2	Troškovi ostalih ličnih primanja	88.553	1,62	167.995	3,10	190
1.4	Troškovi proizvodnih usluga	184.297	3,38	224.353	4,14	122
1.4.1	Troškovi transportnih usluga	39.482	0,72	43.355	0,80	110
1.4.2	Troškovi usluga održavanja	140.702	2,58	177.109	3,27	126
1.4.3	Ostali troš.proizvodnih usluga	4.113	0,08	3.889	0,07	95
1.5	Troškovi amortizacije	1.560.861	28,62	1.433.909	26,46	92
1.5.1	Troškovi amortizacije vik-a	240.944	4,42	242.294	4,47	101
1.5.2	Troškovi amortizacijena na imovinu osnivača	1.319.917	24,20	1.191.615	21,99	90
1.6	Nematerijalni rashodi	237.249	4,35	266.686	4,92	112
1.6.1	Troškovi neproizvodnih usluga	59.843	1,10	58.524	1,08	98
1.6.2	Troškovi reprezentacije	10.420	0,19	22.771	0,42	219
1.6.3	Troškovi premije osiguranja	2153	0,04	2.302	0,04	107
1.6.4	Troškovi platnog prometa	16.959	0,31	18.417	0,34	109
1.6.5	Troškovi članarina	1520	0,03	1.380	0,03	91
1.6.6	Troškovi koncesija	69.814	1,28	72.839	1,34	104
1.6.7	Troškovi doprin. privr.komorama i savezima	23.346	0,43	22.215	0,41	95
1.6.8	Sudski troškovi i takse	27.682	0,51	20.976	0,39	76
1.6.9	Ostali nematerijalni rashodi	25.512	0,47	47.262	0,87	185
2	Finansijski rashodi	4.119	0,08	108	0,00	3
2.1	Rashodi kamata	4.119	0,08	108	0,00	3
3	Ostali rashodi	788.593	14,46	624.265	11,52	79
3.1	Sumnjiva i sporna potraživanja	551.118	10,11	436.420	8,05	79
3.2	Rashodi iz ranijih godina	219.355	4,02	179.070	3,30	82
3.3	Rashodi po osnovu usk.vr.imov	18.120	0,33	8.775	0,16	48

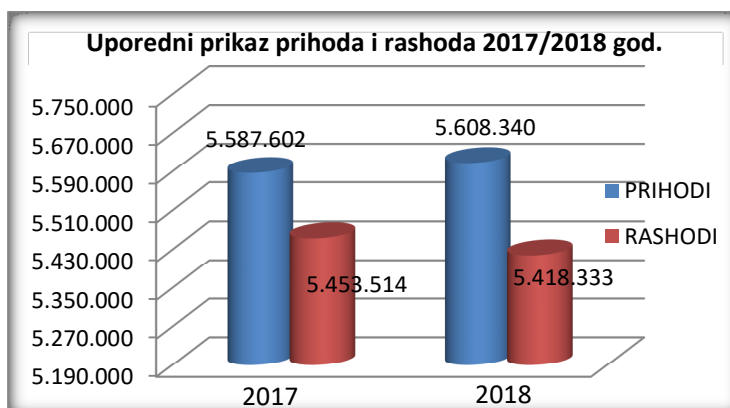
Ostala lična primanja			
R.b	Naziv	Iznos	% učešća
1	Zimnica za zaposlene	80.841	48,12
2	Odbor direktora	17.507	10,42
3	Ugovor o djelu	10.103	6,01
4	Otprem. i jub.nagrade	12.278	7,31
5	Službena putovanja	17.207	10,24
6	Pomoć radnicima	11.588	6,90
7	Novogodiš i osm.poklon	11.150	6,64
8	Prevoz radnika	2.646	1,58
9	Ishrana van rad.vrem.	2.414	1,44
10.	Sportske igra radnika	2.261	1,35
Ukupno		167.995	100

Ostali troškovi proizvodnih usluga			
R.b	Naziv	Iznos	% učešća
1	Troškovi zakupnine	1.800	46,30
2	Troškovi reklame i propag.	2.088	53,70
Ukupno		3.888	100

Ostali nematerijalni rashodi			
R.b	Naziv	Iznos	% učešća
1	Razna sponzorstva	16.241	34,36
2	Pomoć ostalim fiz.licima	9.086	19,22
3	ostali poslovni rashodi	21.935	46,41
Ukupno		47.262	100,00

Ostali rashodi se odnose, uglavnom, na indirektni otpis nenaplaćenih potraživanja preko korišćenja ispravke vrijednosti. Kao i u prethodnim godinama primjenjivali su se standardi koji se odnose na vrednovanje i procjenjivanje sredstava. U skladu sa navedenim standardima i računovodstvenim politikama društva, a u cilju što realnijeg prikaza bilansa uspjeha, indirektno je otpisano cca 436 hiljade €, od čega putem utuženja 232 hiljade €, a 204 hiljade € od korisnika koji kasne u izmirenju obaveza duže od 180 dana. Ovaj trošak ima čisto knjigovodstveni karakter, jer ukoliko se ova potraživanja naplate u narednim godinama knjižiće se na strani bilansa uspjeha kao vanredni prihod.

Rezultat poslovanja				
R.b	OPIS	2017.god	2018.god	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
I	PRIHODI	5.587.602	5.608.340	100
1	Poslovni prihodi	4.969.823	4.891.776	98
2	Finansijski prihodi	209.468	205.791	98
3	Vanredni prihodi	408.311	510.773	125
II	RASHODI	5.453.514	5.418.333	99
1	Poslovni rashodi	4.660.802	4.793.959	103
2	Finansijski rashodi	4.119	108	3
3	Vanredni rashodi	788.593	624.266	79
III	REZULTAT POSLOVANJA	134.088	190.007	142
1	Rezultat iz poslovne aktivnosti	309.021	97.817	32
2	Rezultat iz finansijske aktivnosti	205.349	205.683	100
3	Rezultat iz ostalih aktivnosti	-380.282	-113.493	30

6.2. ANALIZA BILANSA STANJA

Na osnovu bilansa stanja na dan 31.12.2018.godine može se zaključiti da DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar ima zadovoljavajuću finansijsku ravnotežu, što znači da je vrijednost neto obrtnih sredstava veća od postojećih kratkoročnih obaveza.

Strukturno posmatrajući **aktivu** zapaža se veće učešće stalne imovine u odnosu na obrtnu imovinu. Ukupna vrijednost imovine sa kojom je raspolagalo Društvo na dan 31.12.2018. godine je iznosila 46.664.396 € i u odnosu na uporednu godinu veća je za 3 indeksna poena. Osnovni razlog za uvećanu vrijednost imovine osnivača su investicije u toku koje se odnose na realizaciju Projekta vodosnabdijevanja i otpadnih voda na crnogorskom primorju, tzv. Faza III. U prošloj godini su po osnovu ove investicije uknjižene 4 privremene situacije u iznosu od 2,4 miliona €.

Struktura imovine pokazuje da se cca 95% aktive odnosi na vrijednost stalne imovine a 5% na vrijednost obrtne imovine.

U strukturi neto obrtne imovine najveće učešće imaju potraživanja od kupaca, cca 60%. Ako se nenaplaćena potraživanja analiziraju sa aspekta strukture potrošača može se zaključiti da najveće učešće imaju potraživanja od potrošača- domaćinstva sa cca 83%.

Stanje novčanih sredstava je skoro isto kao i godinu dana ranije, što znači da su rezerve gotovine evidentirane na početku poslovne 2018 godine ostale iste, odnosno da su se tekući odlivi finansirali isključivo iz tekućeg priliva.

I struktura pasive bilansa stanja je, uglavnom, ostala ista u odnosu na uporednu godinu.

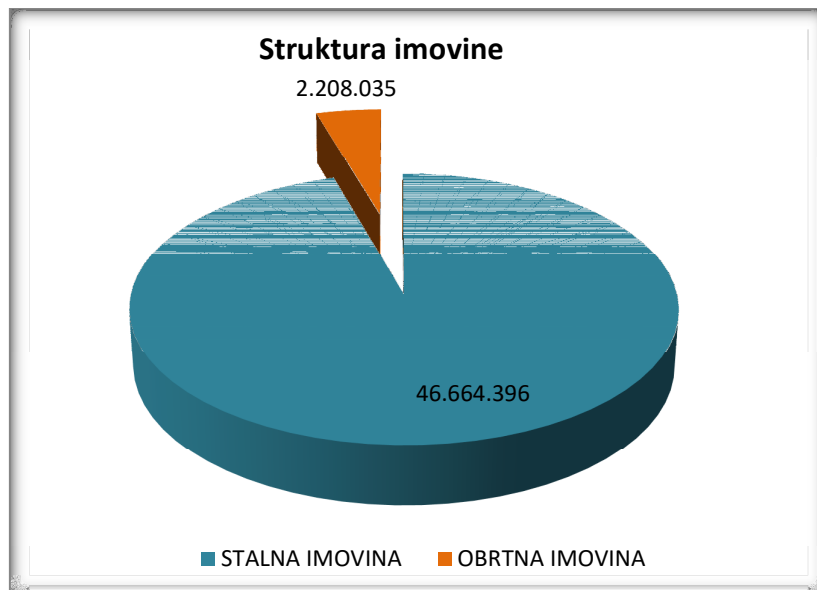
U **pasivi** bilansa stanja pod stavkom dugoročne obaveze svrstani su i dugoročno odloženi prihodi a odnose se na vrijednost imovine osnivača koja je data Vodovodu na korištenje. U skladu sa MRS 20, poštujući prihodni princip, vrijednost te imovine je knjižena na navedenoj poziciji, i na kraju 2018 godine iznosila je 45,6 miliona €. Ovaj izvor sredstava, pod nazivom dugoročno odloženi prihodi se uvećava za investicione situacije u toku, a umanjuje za obračunatu vrijednost amortizacije na imovinu koja je stavljena u uporebu.

U dugoročnim obavezama su evidentirane i obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada radnika, u skladu sa MRS 19., kao i odložene poreske obaveze koje su rezultat privremenih razlika osnovice za obračun računovodstvene i poreske amortizacije.

Kratkoročne obaveze se, uglavnom, odnose na obaveze prema dobavljačima, i to za račune iz decembra mjeseca i obaveze po osnovu sudskog spora prema Regionalnom vodovodu.

U kratkoročnim obavezama je evidentirana i obaveza prema porezu na dobit u iznosu od 13 hiljada €. Navedeni porez je plaćen poreskoj upravi u propisanom roku, čime je u skladu sa članom.32. Zakona o porezu na dobit pravnih lica izvršeno njegovo umanjeње za 6%.

STRUKTURA AKTIVE						
R.b	OPIS	2017.god.	%	2018.god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	STALNA IMOVINA	45.438.404	96,01	46.664.396	95,48	103
1.1	Nematerijalna ulaganja	74.318	0,16	355.287	0,73	478
1.2	Nekretnine,postrojenja i oprema	45.356.396	95,83	46.302.753	94,74	102
1.3	Dugoročni plasmani	7.690	0,02	6.356	0,01	83
II	OBRTNA IMOVINA	1.890.706	3,99	2.208.035	4,52	117
2.1	Zalihe	215.921	0,46	277.602	0,57	129
2.2	Potraživanja od kupaca	1.171.178	2,47	1.328.767	2,72	113
2.3	Porez na dodatu vrijednost i AVR	553	0	99.564	0,00	
2.4	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	503.054	1,06	502.102	1,03	100
	UKUPNO	47.329.110	100	48.872.431	100	103

STRUKTURA PASIVE						
R.b	OPIS	2017.god.	%	2018.god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	KAPITAL I REZERVE	2.716.671	5,74	2.895.245	5,92	106
1.1	Upisani kapital	999.624	2,11	999.624	2,05	100
1.2	Revalorizacione rezerve	2.108.001	4,45	2.107.645	4,31	100
1.3	Gubitak	-417.541	-0,88	-238.611	-0,49	57
1.4	Ostale rezerve	26.587	0,06	26.587	0,05	100
II	DUGOROČNE OBAVEZE	44.317.073	93,64	45.719.147	93,55	103
2.1	Dugoročne obaveze	200.512	0,42			
2.2	Odloženi prihodi	43.966.259	92,89	45.583.226	93,27	103
2.3	Odloženi porezi	52.778	0,11	50.772	0,10	96
2.4	Dugoročna rezervisanja	97.524	0,21	85.149	0,17	87
III	KRATKOROČNE OBAVEZE	295.366	0,62	258.039	0,53	87
3.1	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	285.720	0,60	244.955	0,50	86
3.2	Kratkoročne finansijske obaveze		0,00			
3.3	Obaveze za porez	9.646	0,02	13.084	0,03	136
	UKUPNO	47.329.110	100	48.872.431	100	103

6.3. INDIKATORI POSLOVANJA

6.3.1 Finansijski pokazatelji

1. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelj	2017. godina	2018. godina
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,09	1,05
Ekonomičnost poslovnih aktivnosti	1,03	1,03

Koeficijent ukupne ekonomičnosti pokazuje da je Društvo poslovalo na granici ekonomičnosti, odnosno, ukupnim prihodima pokriveni su svi rashodi.

Pokazatelj poslovne ekonomičnosti takođe je >1, što znači da su operativni prihodi (bez subvencija) veći od operativnih rashoda (bez amortizacije na imovinu osnivača).

2. Pokazatelji likvidnosti

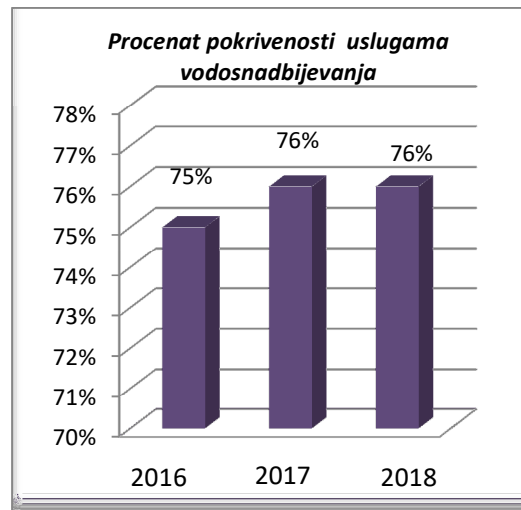
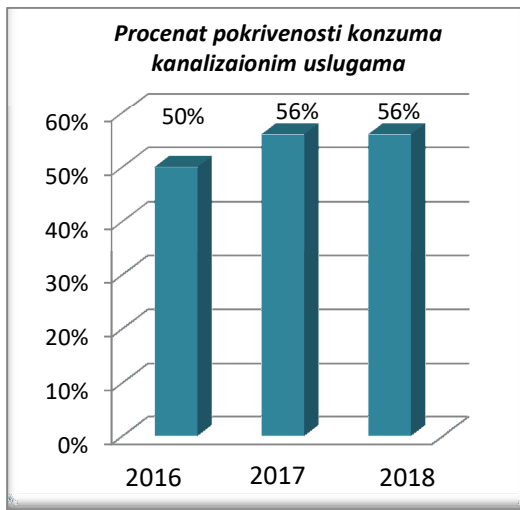
Pokazatelj	2017. godina	2018. godina
Koef. trenutne likvidnosti	1,70	1,95
Koef. ubrzane likvidnosti	5,67	7,48
Koef. tekuće likvidnosti	6,40	8,56

Koeficijent trenutne likvidnosti u 2018. godini iznosio je 1,95, što znači da je 1 € kratkoročnih obaveza pokriven sa 1,95 € novčanih sredstava. U odnosu na uporednu godinu ovaj pokazatelj bilježi rast od 15%.

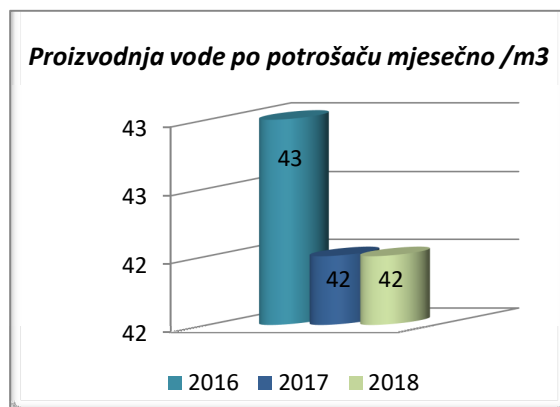
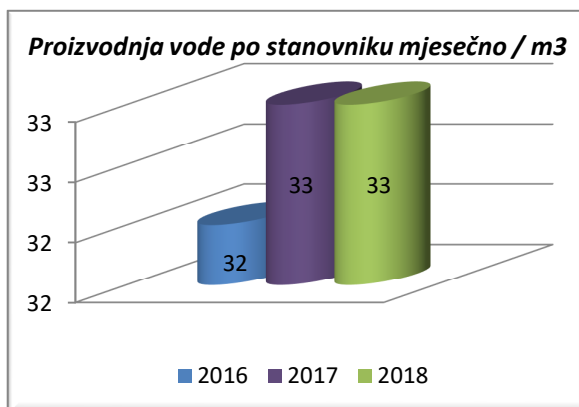
Koeficijenti ubrzane i tekuće likvidnosti za 2018. godinu su, takođe, zadovoljavajući, i u odnosu na uporednu godinu su mnogo povoljniji. Ovi pokazatelji ukazuju da je Društvo na kraju 2018. godine imalo dovoljno obrtnih sredstava za pokriće svih kratkoročnih obaveza (1€ obaveza pokriven je sa 7,48-8,56 € obrtnih sredstava).

6.3.2 Indikatori uspješnosti

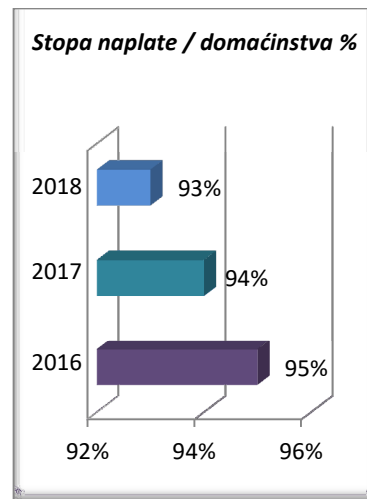
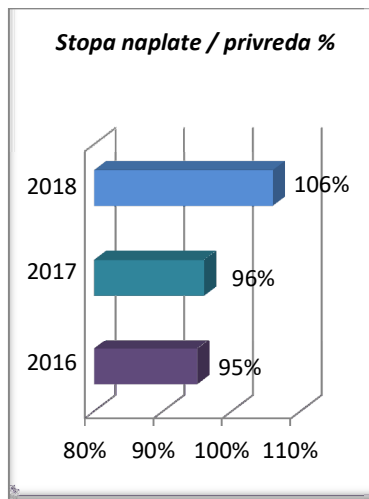
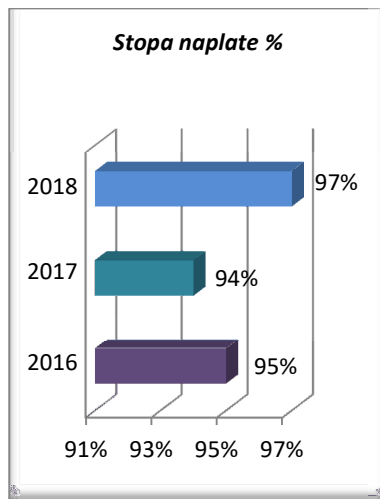
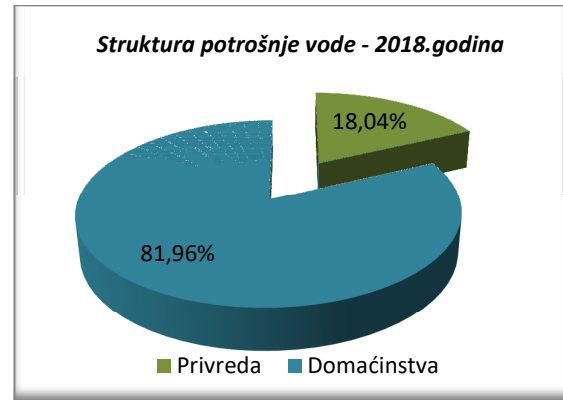
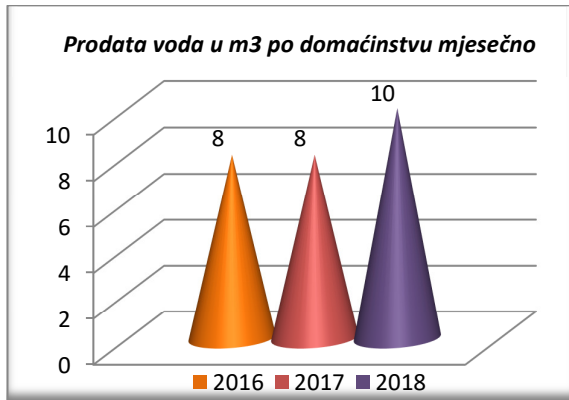
Pokrivenost uslugama vodosnabdijevanja i kanalizacije utiče na kvalitet pruženih usluga kao i na finansijske benefite koje Društvo ostvaruje. Iz grafika u nastavku može se vidjeti da je procenat pokrivenosti kanalizacionim uslugama manji od pokrivenosti uslugama vodosnabdijevanja, što je slučaj sa svim opštinama Crnogorskog primorja.

Zaključak iz gore navedenih indikatora je da su neophodna dalja ulaganja u cilju proširenja vodovodne i kanalizacione mreže, čime bi se pored proširenja područja pružanja usluga ostvarili i veći prihodi.

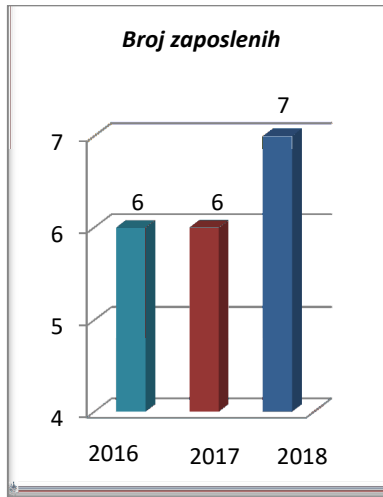
Najbrojnija kategorija potrošača jesu domaćinstva i njihova potrošnja čini najveći dio prihoda.

Naplata potraživanja od potrošača izuzetno je važna za likvidnost Društva. Tekuća naplata je bila na nivou od 97%. Čak i pored tendencije rasta naplate, Društvo se suočava sa problemom naplate svojih potraživanja.

6.3.3 Indikatori kvaliteta usluga

Indikatori koji pokazuju kvalitet pruženih usluga odnose se na odnos broja zaposlenih po potrošaču, broj žalbi na pružene usluge, broj kvarova u toku godine i analizu kvaliteta vode.

U Vodovodu Bar indikator koji se odnosi na nivo zaposlenih iznosi 7, odnosno na 1000 priključaka imamo cca 7 zaposlenih. Ovaj indikator je u skladu sa međunarodnim standardima (od 6 do 8) i ukazuje na povoljnu radnu efikasnost.

Zaposleni konstantno rade na poboljšanju pružanja usluga i time podižu nivo zadovoljstva svojih potrošača. Pored evidencije o kvarovima na mreži vodi se i posebna evidencija žalbi potrošača na ispravnost vodomjera, žalbe na očitano potrošnju, efikasnosti očitavanja mjernih instrumenata, a sve u cilju poboljšanja odnosa sa korisnicima usluga.